

ΈΚΘΕΣΗ 2022

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΖΑΓΚΡΕΜΠ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΚΡΟΑΤΙΑΣ

ΖΑΓΚΡΕΜΠ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων	1
Κατάλογος πινάκων.....	2
Κατάλογος διαγραμμάτων	3
1 Οικονομία Κροατίας.....	4
1.1 Επισκόπηση της κρατικής οικονομίας.....	4
1.1.1 Η δομή της οικονομίας.....	5
1.1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη	6
1.1.3 Εξωτερικό εμπόριο	8
1.1.3.1 Εμπόριο αγαθών.....	10
1.1.3.2 Εμπόριο υπηρεσιών.....	13
1.1.4 Επενδύσεις	15
1.1.5 Ενεργειακός τομέας	17
1.2 Στοιχεία της οικονομίας των διοικητικών περιφερειών της Κροατίας	20
1.3 Οικονομικές σχέσεις Κροατίας	22
1.3.1 Κροατία – ΠΟΕ.....	22
1.3.2 Κροατία – Ευρωπαϊκή Ένωση.....	22
1.3.3 Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις	22
1.3.4 Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών	22
2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Κροατίας.....	24
2.1 Διμερές εμπόριο	24
2.1.1 Εμπόριο αγαθών	24
2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών	30
2.2 Άμεσες επενδύσεις	31
2.2.1 Επενδύσεις της Ελλάδας στην Κροατία	31
2.2.2 Επενδύσεις της Κροατίας στην Ελλάδα	31
2.3 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Κροατίας	32
2.4 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2022	32
3 Συμπεράσματα – προτάσεις	34
3.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών.....	34
3.2 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας	37
3.3 Προτάσεις ενίσχυσης διμερούς θεσμικού πλαισίου	37
4 Παράρτημα.....	38
4.1 Χρήσιμες διευθύνσεις	38
4.2 Εξαγωγές αγαθών Κροατίας	43
4.3 Εισαγωγές αγαθών Κροατίας	49

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Κροατίας.....	6
Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Κροατίας.....	9
Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Κροατίας	10
Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Κροατίας	11
Πίνακας 5: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Κροατίας και η θέση της Ελλάδας	12
Πίνακας 6: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Κροατίας και η θέση της Ελλάδας	13
Πίνακας 7: Εισπράξεις Κροατίας.....	13
Πίνακας 8: Πληρωμές Κροατίας.....	14
Πίνακας 9: 10 Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών και η θέση της Ελλάδας	14
Πίνακας 10: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών και η θέση της Ελλάδας	15
Πίνακας 11: Επενδύσεις από και προς την Κροατία.....	16
Πίνακας 12: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Κροατίας.....	24
Πίνακας 13: Ελληνικές εξαγωγές στη Κροατία – μεγάλες κατηγορίες.....	25
Πίνακας 14: Ελληνικές εξαγωγές στη Κροατία – κυριότερα προϊόντα	27
Πίνακας 15: Ελληνικές εισαγωγές από τη Κροατία – μεγάλες κατηγορίες.....	28
Πίνακας 16: Ελληνικές εισαγωγές από την Κροατία – κυριότερα προϊόντα.....	29
Πίνακας 17: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Κροατία	30
Πίνακας 18: Επενδύσεις της Ελλάδας στην Κροατία	31
Πίνακας 19: Επενδύσεις της Κροατίας στην Ελλάδα	31
Πίνακας 20: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών.....	35

Κατάλογος διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Πορεία ανάπτυξης και πληθωρισμού 2018-2023.....	7
Διάγραμμα 2: Εξωτερικό εμπόριο Κροατίας 2018-2022.....	9
Διάγραμμα 3: Κυριότερες χώρες προέλευσης ΑΞΕ 2022.....	16
Διάγραμμα 4: Εξάρτηση κροατικής οικονομίας από εισαγωγές ενέργειας 2017-21.....	17
Διάγραμμα 5: Ενεργειακό μείγμα κροατικής οικονομίας 2017-2021.....	18
Διάγραμμα 6: Πορεία διμερούς εμπορίου Ελλάδας – Κροατίας 2018-2022.....	25

1 Οικονομία Κροατίας

1.1 Επισκόπηση της κροατικής οικονομίας

Η Κροατία - κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2013 - κατέστη την 1^η Ιανουαρίου 2023 το 20^ο μέλος της Ευρωζώνης και το 27^ο μέλος του χώρου Schengen. Πέραν της επιτυχίας της διπλής εισόδου σε Ευρωζώνη και χώρο Schengen, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η Κροατία έχει να επιδείξει μία εν γένει θετική πορεία των οικονομικών της μεγεθών. Το 2022, έχοντας ανακάμψει από την οικονομική ύφεση που προκάλεσε η πανδημία, η οικονομία της χώρας συνέχισε να αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς, με αποτέλεσμα να καταγράψει το τέταρτο υψηλότερο ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ εντός ΕΕ (6,2% - εαρινή έκθεση 2023 Ευρ. Επιτροπής).

Την τελευταία πενταετία, η κροατική οικονομία κινείται σε σχετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης (με εξαίρεση το 2020 οπότε λόγω πανδημίας περιήλθε σε ύφεση - 8,6%), πάνω από τον μέσον όρο της ΕΕ, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ έχει αυξηθεί από τα 12.005 στα 17.486 ευρώ. Αύξηση κατά 50% έχει σημειωθεί και στον μέσο μισθό (ανέρχεται σήμερα στα 1.130 ευρώ), ενώ στον τομέα της απασχόλησης ο λόγος εργαζομένων / ανέργων έχει μεταβληθεί από 4/1 σε 16/1. Κατά την ενεργειακή κρίση, η κροατική κυβέρνηση πέτυχε να μην υπάρξουν προβλήματα εφοδιασμού και να διατηρήσει το ενεργειακό κόστος σε ανεκτά επίπεδα για την οικονομία, δημιουργώντας παράλληλα τις προϋποθέσεις για την ανάδειξη της Κροατίας σε ενεργειακό κόμβο της περιοχής, μέσω των επενδύσεων στον τερματικό σταθμό Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου του Krk και στο δίκτυο μεταφοράς φυσικού αερίου.

Θετικά αξιολογείται η μέχρι τώρα πορεία υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κροατίας, για το οποίο θα διατεθούν από την ΕΕ συνολικά 6,3 δισ. ευρώ. Το σχέδιο περιλαμβάνει 146 επενδύσεις και 76 μεταρρυθμίσεις, επικεντρωμένες, κατά κύριο λόγο, στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Τον Αύγουστο το 2021 η χώρα έλαβε προκαταβολή ύψους 818 εκ. ευρώ και τον Ιούνιο του 2022 την πρώτη δόση 700 εκ. ευρώ, ενώ τον Δεκέμβριο του 2022 εγκρίθηκε από την Ευρ. Επιτροπή η εκταμίευση και της δεύτερης δόσης των 700 εκ. ευρώ.

Το κυριότερο πρόβλημα για τα μακροοικονομικά μεγέθη της κροατικής οικονομίας είναι ο υψηλός πληθωρισμός, ο οποίος ανήλθε το 2022 στο 10,7%, ενώ τον Νοέμβριο του ίδιου έτους κατέγραψε ρεκόρ ύψους 13,5%. Η αύξηση των τιμών επηρέασε κυρίως τα τρόφιμα και την εστίαση, όπου ο πληθωρισμός ανήλθε στο 19% και 17% αντίστοιχα, το 2022. Πέραν του πληθωρισμού, η κροατική οικονομία παρουσιάζει και ορισμένα δομικά προβλήματα, τα οποία επιδρούν αρνητικά στην παραγωγικότητά της, όπως ο μεγάλος αριθμός κρατικών εταιρειών. Επιπλέον, δεν μπορούν να παραβλεφθούν οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από την συρρίκνωση του πληθυσμού της, ο οποίος, σύμφωνα με την απογραφή του 2021, υποχώρησε κάτω από τα 4 εκατομμύρια.

Παρά, πάντως, τις ισχυρές πληθωριστικές πιέσεις και την ανάγκη για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε ορισμένους τομείς, η εν γένει θετική εικόνα που εκπέμπει η κροατική οικονομία και η ενίσχυση αυτής από τη διπλή ένταξη της χώρας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen αντανακλώνται στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής της ικανότητας από τους

τρεις μεγάλους οίκους (Moody's, Standard & Poor's και Fitch), ο οποίοι την κατατάσσουν στην επενδυτική βαθμίδα.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η δομή της κρατικής οικονομίας είναι παρόμοια με αυτή των περισσότερων κρατών – μελών ΕΕ, καθώς βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην παροχή υπηρεσιών. Αναλυτικότερα:

Ο αγροτικός τομέας αντιπροσωπεύει μόνον το 3% του ΑΕΠ της χώρας και απασχολεί μόλις το 6% του εργατικού δυναμικού. Η Κροατία έχει συνολικά 1,5 εκατ. εκτάρια καλλιεργήσιμης γεωργικής γης και 2,8 εκατ. εκτάρια δασικής. Περίπου 50.000 εκτάρια είναι αμπελώνες, με το υπόλοιπο να αποτελείται από βοσκοτόπια. Η κροατική γεωργία χωρίζεται σε τρεις διαφορετικές γεωγραφικές και κλιματικές ζώνες: την πεδινή ζώνη στο βόρειο τμήμα της χώρας που επηρεάζεται από το ηπειρωτικό κλίμα, την παράκτια ζώνη στο νότο, επηρεασμένη από το μεσογειακό κλίμα και την ορεινή ζώνη που καταλαμβάνει το κεντρικό τμήμα της Κροατίας. Αυτή η ποικιλομορφία επιτρέπει την παραγωγή διαφορετικών γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων αγροτικών και βιομηχανικών καλλιεργειών, αμπελώνων, καθώς και ηπειρωτικών και μεσογειακών φρούτων και λαχανικών. Παρά ταύτα, οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων καταγράφουν ανοδική πορεία, λόγω του κόστους της εγχώριας παραγωγής και της στροφής του εγχώριου πληθυσμού σε άλλους τομείς απασχόλησης.

Ο δευτερογενής τομέας συνεισφέρει το 20% του ΑΕΠ και απασχολεί το 28% του ενεργού πληθυσμού. Η κροατική βιομηχανία επικεντρώνεται στους ακόλουθους τομείς: κλωστοϋφαντουργία, ξυλεία, χαλυβουργία, αλουμίνιο και βιομηχανία τροφίμων. Με περισσότερο από το ένα τρίτο της επικράτειας να καλύπτεται από δάση, η βιομηχανία ξύλου είναι ένας από τους θεμελιώδεις τομείς της οικονομίας. Η χώρα έχει περιορισμένους ορυκτούς πόρους.

Ο τομέας των υπηρεσιών αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 60% του ΑΕΠ της χώρας, απασχολώντας το 66% του εργατικού δυναμικού. Ο τουρισμός, ειδικότερα, είναι βασικός πυλώνας της κροατικής οικονομίας, συνεισφέροντας σχεδόν το ένα τέταρτο του ΑΕΠ, μακράν το μεγαλύτερο μερίδιο στην ΕΕ. Μετά την πανδημία που έπληξε την τουριστική βιομηχανία παγκοσμίως, ο τουριστικός τομέας ανέκαμψε και το 2022 η Κροατία κατέγραψε συνολικό αριθμό 18,9 εκατ. τουριστών.

Οικονομικό κέντρο και πρωτεύουσα της χώρας, με πληθυσμό περίπου ενός εκατ. κατοίκων, είναι το Ζάγκρεμπ, το οποίο αποτελεί επίσης σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο. Άλλα σημαντικά οικονομικά κέντρα της Κροατίας είναι το Σπλιτ, η Ριέκα, η Πούλα, το Ζαντάρ και το Ντουμπρόβνικ.

Αναλυτικότερα, η Κροατία, με συνολική έκταση 56,6 χιλ. τ. χλμ., περιλαμβάνει τις ακόλουθες περιοχές:

- ✓ Την πιο ανεπτυγμένη βιομηχανικά κεντρική Κροατία, όπου βρίσκεται και η πρωτεύουσα της χώρας.
- ✓ Τη Σλαβονία, με σημαντικότερη πόλη το Osijek, όπου συναντά κανείς εκτεταμένες καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

- ✓ Τη χερσόνησο της Ιστρίας, ευρισκόμενη στη Βόρεια Αδριατική, με σημαντικότερη πόλη την Πούλα. Αποτελεί τουριστικό προορισμό, φιλοξενεί τα ναυπηγεία 'Uljanik', ενώ έχει επίσης παραγωγή κρασιού και ελαιολάδου.
- ✓ Την περιοχή του Kvarner, νοτίως της Ιστρίας με τη Ριέκα, το σημαντικότερο εμπορευματικό λιμάνι της χώρας.
- ✓ Τη Δαλματία με τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κροατίας, το Σπλιτ και τον κατ'εξοχήν τουριστικό προορισμό του Ντουμπρόβνικ.

1.1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Η θετική εικόνα της κροατικής οικονομίας αποτυπώνεται με σαφή τρόπο στους βασικούς μακροοικονομικούς δείκτες. Το ΑΕΠ της χώρας ανήλθε, το 2022, στα 67,4 δισ. ευρώ (από 58,2 δισ. ευρώ το 2020), με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ να διαμορφώνεται στα 17.486 ευρώ (από 15.000 το 2021). Το ΑΕΠ της Κροατίας καταγράφει συνεχή ανοδική πορεία, κατά την τελευταία πενταετία, με εξαίρεση το 2020, οπότε λόγω της πανδημίας σημείωσε ύφεση. Ο ρυθμός ανάπτυξης, το 2022, διαμορφώθηκε στο 6,3% με κατευθυντήρια δύναμη την υψηλή ιδιωτική κατανάλωση.

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης συνέχισε την πτωτική του πορεία, μετά την παρένθεση της πανδημίας (το 2020), περιοριζόμενο στο 68,4% από 78,4% του ΑΕΠ το 2021. Συγκρατείται ότι το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης κατέγραψε πλεόνασμα της τάξης του 0,4% του ΑΕΠ το 2022 από -2,5% το προηγούμενο έτος και -7,3% το 2020. Πτωτικά κινήθηκε και η ανεργία ανερχόμενη στο 7,1% του ενεργού πληθυσμού από 7,6% το 2021.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Κροατίας

	Μονάδα	2018	2019	2020	2021	2022
Έκταση	χιλ. km ²	56,6	56,6	56,6	56,6	56,6
Πληθυσμός	εκατ.	4,088	4,065	4,048	3,879	3,854
ΑΕΠ	δισ. EUR	51,9	54,8	50,5	58,2	67,4
Μεταβολή ΑΕΠ	%	2,8	3,4	-8,6	13,1	6,3
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	χιλ. EUR	12,7	13,4	12,5	15,0	17,5
Ανεργία	%	8,4	6,6	7,5	7,6	7,1
Πληθωρισμός	%	1,6	0,8	0,1	2,6	10,7
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης	% ΑΕΠ	-1,0	0,2	-7,3	-2,5	0,4
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	% ΑΕΠ	73,2	71,0	87,0	78,4	68,4
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών	% ΑΕΠ	1,8	2,9	-0,5	1,8	-0,2
Συναλλαγματικά διαθέσιμα	δισ. EUR	17,4	18,5	18,9	25,0	27,8
Ισοτιμία EUR / HRK		7,41	7,41	7,53	7,52	7,53

Πηγές: [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\)](#), [Main macroeconomic indicators](#)
[Στατιστική Υπηρεσία Κροατίας \(DZS\)](#)

Σε αντίθεση με τη θετική εικόνα των άλλων μακροοικονομικών δεικτών, οι έντονες πληθωριστικές πιέσεις αποτέλεσαν, το 2022, την αχίλλειο πτέρνα της κροατικής οικονομίας. Ο πληθωρισμός ανήλθε σε 10,7% από 2,7% (το 2021), σημειώνοντας τιμή ρεκόρ τον Νοέμβριο του 2022, με 13,5%. Το οικονομικό επιτελείο της κροατικής κυβέρνησης αναμένει, πάντως, ότι την επόμενη διετία θα υπάρξει σημαντική επιβράδυνση του πληθωρισμού, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη μείωση των τιμών ενέργειας, την προσδοκώμενη βελτίωση στη λειτουργία των αλυσίδων εφοδιασμού και την υψηλή συγκριτική βάση του 2022.

Διάγραμμα 1

Πηγές: [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\)](#), [Main macroeconomic indicators](#)

[Στατιστική Υπηρεσία Κροατίας \(DZS\)](#)

Εαρινές προβλέψεις 2023 Ευρ. Επιτροπής για κ/οικονομία

Κατά την επόμενη διετία, με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Ευρ. Επιτροπής, ο ρυθμός ανάπτυξης της κροατικής οικονομίας αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1,6% το 2023 και 2,3% το 2024. Εκτιμάται ότι η διπλή ένταξη της Κροατίας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen δημιούργησε θετική δυναμική για την ανάπτυξη της οικονομίας, το 2023, με βασικούς κινητήριους μοχλούς τις δημόσιες δαπάνες και την κατανάλωση των νοικοκυριών. Βελτίωση αναμένεται στο έντονα ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, λόγω αύξησης της εξωτερικής ζήτησης, ενώ η πορεία των επενδύσεων θα εξαρτηθεί από την ικανότητα απορρόφησης ενωσιακών πόρων. Η ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής το 2024 συνδέεται με τη θετική επίδραση που προβλέπεται ότι θα έχουν στην οικονομία η απορρόφηση κονδυλίων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και η αύξηση μισθών και απασχόλησης.

Ο προβλεπόμενος ρυθμός ανάπτυξης της Κροατίας για το 2023 κινείται πάνω από τον μέσον όρο ΕΕ και ευρωζώνης (1,0% και 1,1% αντίστοιχα) και αναμένεται να είναι ο 10^{ος} υψηλότερος (από τέταρτος το 2022), ενώ το 2024 θα υποχωρήσει στη 13^η θέση, διατηρούμενος πάντως και πάλι άνω του μέσου όρου ΕΕ και ευρωζώνης (1,7% και 1,6%).

Όσον αφορά στην πρόβλεψη της Ευρ. Επιτροπής για την πορεία του πληθωρισμού στην Κροατία, αναμένεται ότι το σχετικό ποσοστό θα διαμορφωθεί στο 6,9% το 2023 και 2,2% το 2024. Μολονότι σημειώνεται αποκλιμάκωση λόγω της μείωσης των τιμών ενέργειας, οι πληθωριστικές πιέσεις σε υπηρεσίες και μη ενεργειακά βιομηχανικά αγαθά φαίνεται να είναι ισχυρές, με αποτέλεσμα το 2023 ο πληθωρισμός στην Κροατία να κινείται πάνω από τον μέσον όρο ΕΕ και ευρωζώνης (6,7% και 5,8% αντιστοίχως).

Όσον αφορά στα δημοσιονομικά μεγέθη, πτωτική πορεία διαγράφει το δημόσιο χρέος, το οποίο αναμένεται ότι θα συνεχίσει να αποκλιμακώνεται το 2023 και 2024 (σε 63% και 61,8%), ενώ το πλεόνασμα του ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης το 2022 (0,4%) εκτιμάται ότι θα μετατραπεί σε έλλειμμα την επόμενη διετία (-0,5% το 2023 και -1,3% το 2024). Αντιθέτως, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται ότι θα καταστεί πλεονασματικό, καθώς το έλλειμμα 0,2% του 2022 θα μετατραπεί σε πλεόνασμα 0,7% το 2023 και 1,1% το 2024.

Μεσο-μακροπρόθεσμα (2025-2050), ο αυξητικός ρυθμός του κροατικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναμένεται, κατά την Παγκόσμια Τράπεζα, να ανακοπεί, περιοριζόμενος κατά μέσον όρο σε 1,6%. Σύμφωνα με την ΠΤ, η Κροατία υλοποίησε, κατά την εικοσαετία 2001-2021, σημαντικές μεταρρυθμίσεις που αφορούσαν στην εύρυθμη λειτουργία των θεσμών, στην απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την επίτευξη μακροοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας οδήγησαν στην άνοδο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας από 50% του μέσου όρου της ΕΕ, το 2001, σε 70% το 2021. Ωστόσο, βάσει των προβλέψεων της ΠΤ, το κροατικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ δεν αναμένεται να ξεπεράσει το 80% του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ, μεσο-μακροπρόθεσμα. Το κυριότερο αίτιο για την ως άνω επιβράδυνση είναι η χαμηλή παραγωγικότητα του ιδιωτικού τομέα, λόγω της έλλειψης επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη (R&D), της περιορισμένης εφαρμογής καινοτόμων τεχνολογιών, των αδυναμιών σε επίπεδο οργάνωσης και διοίκησης και των περιορισμών στον ελεύθερο ανταγωνισμό.

1.1.3 Εξωτερικό εμπόριο

Η Κροατία καταλαμβάνει την 69^η θέση στην κατάταξη της Παγκόσμιας Τράπεζας για τις εξαγωγές, παγκοσμίως (η Ελλάδα κατατάσσεται 56^η). Κατατάσσεται δε στην 34^η θέση, παγκοσμίως, ως προς τον δείκτη οικονομικής πολυπλοκότητας (ECI – η Ελλάδα βρίσκεται στην 50^η θέση). Το εξωτερικό της εμπόριο χαρακτηρίζεται από την ισχυρή ιταλική, γερμανική και ολοβενική παρουσία, στην οποία αντιστοιχεί περισσότερο από το ένα τρίτο του συνολικού εξωτερικού όγκου εμπορίου της χώρας.

Σύμφωνα με την κροατική Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (DZS), το 2022, το 67,7% των εξαγωγών αγαθών και το 63,6%⁽¹⁾ περίπου των εξαγωγών υπηρεσιών κατευθύνθηκε προς

¹ Το ποσοστό περιέχει ένα περιθώριο υποεκτίμησης, καθώς προκύπτει από τις εξαγωγές υπηρεσιών σε δεκαπέντε (15) από τα άλλα είκοσι έξι (26) κράτη - μέλη. Η στατιστική καταγραφή κροατικών εξαγωγών υπηρεσιών στα υπόλοιπα έντεκα (11) κράτη - μέλη εμφανίζεται αθροιστικά μαζί με αυτή τρίτων χωρών, επειδή το ποσοστό είναι μικρότερο του 1%.

άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και το 68,9% των εισαγωγών αγαθών και το 50,7%⁽²⁾ περίπου των εισαγωγών υπηρεσιών προήλθε από αυτά.

Το 2022, οι κροατικές εξαγωγές και εισαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά 30,3% και 46,4%, σε ετήσια βάση, ανερχόμενες σε 24,3 δισ. ευρώ και 42,5 δισ. ευρώ, αντίστοιχα. Ως εκ τούτου, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου διευρύνθηκε στα 18,2 δισ. ευρώ, από 9,9 δισ. ευρώ, το 2021. Αυξητικά κινήθηκαν και οι κροατικές εξαγωγές και εισαγωγές υπηρεσιών. Οι εξαγωγές υπηρεσιών ανήλθαν στα 19,8 δισ. ευρώ, ενώ οι εισαγωγές στα 5,6 δισ. ευρώ. Ως εκ τούτου, το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών ανήλθε στα 14,2 δισ. ευρώ, από 9,8 δισ. ευρώ, το 2021.

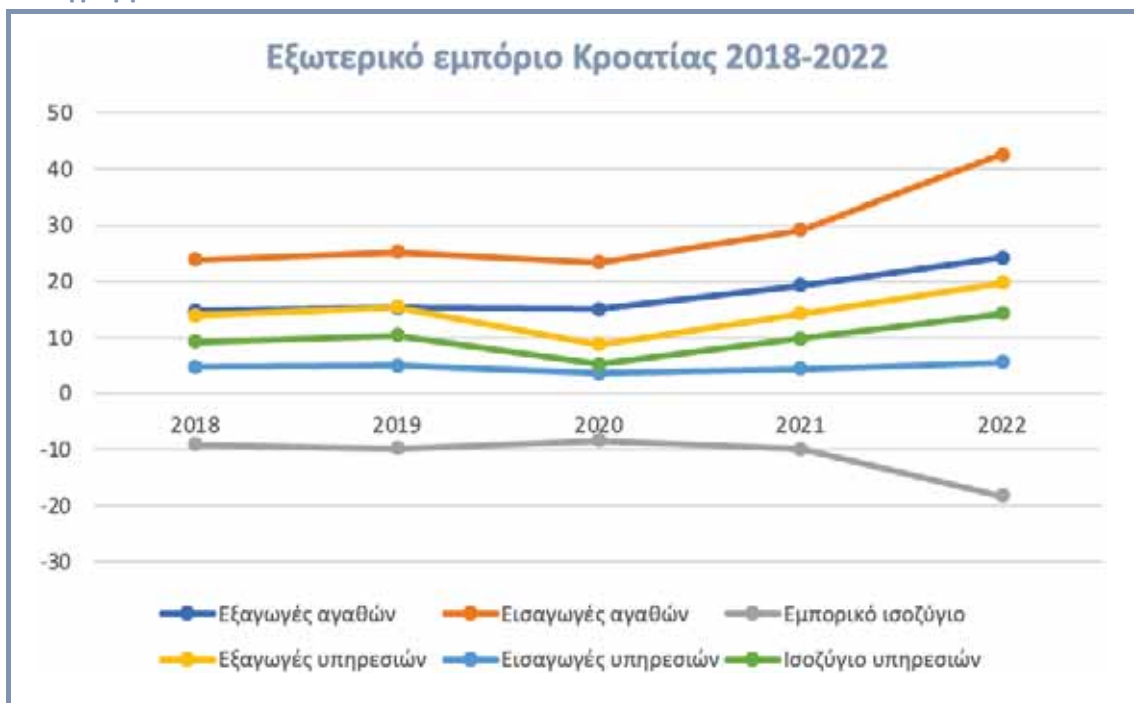
Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Κροατίας

δισ. EUR	2018	2019	2020	2021	2022
Εξαγωγές αγαθών	14,8	15,3	15,0	19,3	24,3
Εισαγωγές αγαθών	23,9	25,2	23,4	29,2	42,5
Εμπορικό ισοζύγιο	-9,1	-9,8	-8,4	-9,9	-18,3
Εξαγωγές υπηρεσιών	13,9	15,4	8,8	14,2	19,8
Εισαγωγές υπηρεσιών	4,7	5,0	3,6	4,4	5,6
Ισοζύγιο υπηρεσιών	9,2	10,4	5,2	9,8	14,2

Πηγές: 1. [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)

2. [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\), Trade in international services, Tables R1 & R2](#)

Διάγραμμα 2

Πηγές: Eurostat, Κεντρική Τράπεζα Κροατίας (HNB)

² Βλ. ανωτέρω, σημ 1.

1.1.3.1 Εμπόριο αγαθών

Όσον αφορά στη δομή των κροατικών εξαγωγών, οι δέκα σημαντικότερες κατηγορίες συγκεντρώνουν το 59,0% της συνολικής αξίας των εξαγωγών. Το μακράν μεγαλύτερο μερίδιο (βάσει διψήφιων κωδικών της συνδυασμένης ονοματολογίας) συγκεντρώνουν τα ορυκτά καύσιμα (19,7%), ενώ ακολουθούν οι ηλεκτρικές συσκευές και υλικά (8,3%), οι μηχανές (6,8%), η ξυλεία (5,6%) και τα φαρμακευτικά προϊόντα (4%).

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών Κροατίας – 10 σημαντικότερες κατηγορίες³

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	18.520.830	24.284.254	100,0	31,1
27 - ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	2.199.565	4.775.767	19,7	117,1
85 - ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	1.693.019	2.005.143	8,3	18,4
84 - ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	1.372.231	1.651.701	6,8	20,4
44 - ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	1.036.067	1.362.234	5,6	31,5
30 - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	970.170	994.742	4,1	2,5
73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	621.063	735.441	3,0	18,4
39 - ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	592.600	731.594	3,0	23,5
76 - ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	612.424	718.776	3,0	17,4
87 - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	655.706	698.425	2,9	6,5
94 - ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	543.926	657.428	2,7	20,9

Πηγή: Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 (DS-045409)

Ως προς τη δομή των κροατικών εισαγωγών αγαθών, οι 10 σημαντικότερες κατηγορίες αντιστοιχούν στο 63,5% της συνολικής αξίας των εισαγωγών. Στην πρώτη θέση παραμένουν σταθερά τα ορυκτά καύσιμα (μερίδιο 25,7% επί του συνόλου), ενώ έπονται οι

³ Για αναλυτική καταγραφή των κροατικών εξαγωγών σε όλες τις κατηγορίες βλ. σχετ. πίνακα σε παράρτημα.

μηχανές (7,5%), οι ηλεκτρικές συσκευές (7,1%), τα αυτοκίνητα και εξαρτήματα αυτών (5,8%), τα φαρμακευτικά προϊόντα (3,9%) και οι πλαστικές ύλες (3,9%).

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Κροατίας - 10 σημαντικότερες κατηγορίες⁴

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	29.230.302	42.500.460	100,0	45,4
27 - ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	4.400.345	10.921.739	25,7	148,2
84 - ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	2.538.464	3.184.914	7,5	25,5
85 - ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	2.429.995	3.012.430	7,1	24,0
87 - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	1.910.628	2.457.756	5,8	28,6
30 - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1.511.946	1.654.014	3,9	9,4
39 - ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	1.361.340	1.638.363	3,9	20,3
72 - ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	942.171	1.279.845	3,0	35,8
73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	838.287	993.954	2,3	18,6
61 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	757.010	949.651	2,2	25,4
76 - ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	691.907	899.090	2,1	29,9

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τη γεωγραφική κατανομή του κροατικού εμπορίου αγαθών, είναι σαφές ότι το εξωτερικό εμπόριο της χώρας είναι προσανατολισμένο προς την ΕΕ.

Η ΕΕ απορροφά το 68,3% ων κροατικών εξαγωγών αγαθών, με τέσσερα κράτη μέλη να καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις, Ιταλία (12,1%), Σλοβενία (11,5%), Γερμανία (11,3%) και Ουγγαρία (11,2%). Σύμφωνα με την κ/Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (DZS), το 2022 οι κροατικές εξαγωγές προς την ΕΕ ανήλθαν σε 16,5 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 31,6% σε σύγκριση με το 2021. Εκτός ΕΕ σταθερή αγορά για τις κροατικές εξαγωγές είναι αυτή της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης (10,5%), ενώ ακολουθούν η Σερβία (5,7%) και οι ΗΠΑ (2,3%). Οι συνολικές εξαγωγές στην Κροατία σε χώρες εκτός ΕΕ ανήλθαν σε 12,3 δισ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 84,9% σε σύγκριση με το 2021.

⁴ Για αναλυτική καταγραφή των κροατικών εισαγωγών σε όλες τις κατηγορίες βλ. σχετ. πίνακα σε παράρτημα.

Η Ελλάδα αποτελεί τον 25^ο προορισμό των κροατικών εξαγωγών αγαθών απορροφώντας το 0,6% αυτών.

Πίνακας 5: 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Κροατίας και η θέση της Ελλάδας

Κατάταξη	Χώρα	2021 εκατ. EUR	2022 εκατ. EUR	%Σ	%Δ
	Εξαγωγές Αγαθών	18.520	24.284	100	31,1
	ΕΕ27	12.489	16.591	68,3	32,9
1.	Ιταλία	2.404	2.946	12,1	22,2
2.	Σλοβενία	1.974	2.788	11,5	41,2
3.	Γερμανία	2.264	2.739	11,3	21
4.	Ουγγαρία	1.516	2.729	11,2	80
5.	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	1.666	2.547	10,5	52,8
6.	Σερβία	914	1.391	5,7	52,2
7.	Αυστρία	1.067	1.275	5,3	19,5
8.	Γαλλία	491	583	2,4	18,9
9.	ΗΠΑ	599	555	2,3	-7,3
10.	Πολωνία	381	508	2,1	33,1
25.	Ελλάδα	95	147	0,6	53,7

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)

Σημαντικότερος προμηθευτής της κροατικής αγοράς είναι η ΕΕ (69,6%) με τρία κράτη μέλη να καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις, Ιταλία (13,6%), Γερμανία (12,3%) και Σλοβενία (10,6%). Εκτός ΕΕ πρώτη χώρα προέλευσης των κροατικών εισαγωγών είναι οι ΗΠΑ (7,5%), ενώ ακολουθούν η Βοσνία και Ερζεγοβίνη (4%) και η Σερβία (3,6%). Το 2022, οι εισαγωγές από χώρες εκτός ΕΕ ανήλθαν σε 12,3 δισ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 84,9% σε σύγκριση με το 2021.

Η Ελλάδα αποτελεί τον 23^ο προμηθευτή της κροατικής αγοράς, συμμετέχοντας με 0,7% στις κροατικές εισαγωγές.

Πίνακας 6: 10 Σημαντικότεροι προμηθευτές Κροατίας και η θέση της Ελλάδας

Κατάταξη	Χώρα	2021 εκατ. EUR	2022 εκατ. EUR	%Σ	%Δ
	Εισαγωγές Αγαθών	29.230	42.500	100	45,4
	ΕΕ27	21.719	29.570	69,6	36,2
1.	Ιταλία	3.580	5.798	13,6	61,9
2.	Γερμανία	4.199	5.225	12,3	24,4
3.	Σλοβενία	3.109	4.518	10,6	45,3
4.	ΗΠΑ	578	3.176	7,5	449,3
5.	Ουγγαρία	2.102	3.059	7,2	45,5
6.	Αυστρία	1.779	2.168	5,1	21,9
7.	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	1.180	1.695	4	43,6
8.	Σερβία	845	1.529	3,6	80,9
9.	Πολωνία	1.155	1.449	3,4	25,4
10.	Ολλανδία	1.092	1.396	3,3	27,8
23.	Ελλάδα	306	298	0,7	-2,6

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)

1.1.3.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Το 2022, παρατηρήθηκε ανάκαμψη στο εξωτερικό εμπόριο υπηρεσιών της Κροατίας. Όσον αφορά στις εξαγωγές υπηρεσιών, σημειώθηκε αύξηση κατά 38,8% σε σύγκριση με το 2021, η οποία οφείλεται κυρίως στην τουριστική δραστηριότητα. Σύμφωνα με στοιχεία της κ/Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (DZS) και των συστημάτων eVisitor και eCrew, οι αφίξεις τουριστών και οι διανυκτερεύσεις στην Κροατία, το 2022, αυξήθηκαν κατά 37% και 25% αντίστοιχα, σε σύγκριση με το 2021. Όσον αφορά στις εισαγωγές υπηρεσιών, το 2022, σημειώθηκε αύξηση κατά 26,6% σε σύγκριση με το 2021. Ως εκ τούτου, το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών ανήλθε στα 14,2 δισ. ευρώ αυξημένο κατά 44,8% σε σύγκριση με το 2021.

Πίνακας 7: Εισπράξεις Κροατίας

εκατ. EUR	2021	2022	Μεταβολή
Εξαγωγές Υπηρεσιών	14.313,9	19.869,8	38,8%

Πηγή: [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\), Trade in international services, Table R1](#)

Πίνακας 8: Πληρωμές Κροατίας

εκατ. EUR	2021	2022	Μεταβολή
Εισαγωγές Υπηρεσιών	4.493,4	5.691,1	26,6%

Πηγή: [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\), Trade in international services, Table R2](#)

Ο σημαντικότερος αγοραστής υπηρεσιών από την Κροατία είναι με διαφορά η Γερμανία (21,7%), ενώ ακολουθούν η Αυστρία (9,2%), η Σλοβενία (6,9%) και η Ιταλία (6,9%). Η Ελλάδα συμμετέχει με λιγότερο από 1% στις κροατικές εξαγωγές υπηρεσιών.

Πίνακας 9: 10 σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών και η θέση της Ελλάδας

Κατάταξη	Χώρα	2021 εκατ. EUR	2022 εκατ. EUR	%Σ	%Δ
	Εξαγωγές Υπηρεσιών	14.313,9	19.869,8	100	38,8
1.	Γερμανία	3.208,6	4.313,1	21,7	34,4
2.	Αυστρία	1.193,1	1.823,3	9,2	52,8
3.	Σλοβενία	1.051	1.365,8	6,9	30
4.	Ιταλία	864,9	1.255,6	6,3	45,2
5.	Ηνωμένο Βασίλειο	588,6	1.249,1	6,3	112,2
6.	Ελβετία	649,8	756,9	3,8	16,5
7.	ΗΠΑ	474,6	689,8	3,5	45,4
8.	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	469,4	680,1	3,4	44,9
9.	Πολωνία	535,5	540,8	2,7	1
10.	Ουγγαρία	401,2	528,7	2,7	31,8
	Ελλάδα			< 1	

Πηγή: [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\), Trade in international services, Table R1](#)

Ο σημαντικότερος προμηθευτής υπηρεσιών της Κροατίας δεν είναι κράτος μέλος ΕΕ. Πρόκειται για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη (10,4%). Το γεγονός αυτό εξηγείται από τις στενές οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών. Έπονται η Σλοβενία (9,5%), η Γερμανία (9,4%) και η Ιρλανδία (5,3 %). Η Ελλάδα συμμετέχει με λιγότερο από 1% στις κροατικές εισαγωγές υπηρεσιών.

Πίνακας 10: 10 σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών και η θέση της Ελλάδας

Κατάταξη	Χώρα	2021 εκατ. EUR	2022 εκατ. EUR	%Σ	%Δ
	Εισαγωγές Υπηρεσιών	4.493,4	5.691,1	100	26,7
1.	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	453,3	590,7	10,4	30,3
2.	Σλοβενία	373,3	540,3	9,5	44,7
3.	Γερμανία	433,3	533,9	9,4	23,2
4.	Ιρλανδία	240,6	299,8	5,3	24,6
5.	ΗΠΑ	132,9	295,8	5,2	122,6
6.	Αυστρία	222,9	288,3	5,1	29,4
7.	Ηνωμένο Βασίλειο	231,1	282,7	5,0	22,4
8.	Ιταλία	144,9	214,9	3,8	48,3
9.	Σερβία	135,7	198,1	3,5	45,9
10.	Ολλανδία	136,4	177,5	3,1	30,2
	Ελλάδα			< 1	

Πηγή: [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\), Trade in international services, Table R2](#)

1.1.4 Επενδύσεις

Η Κροατία αποτελεί χώρα προσέλκυσης επενδύσεων με το ύψος των εισερχόμενων ΑΞΕ να κινείται ανοδικά κατά την τελευταία πενταετία με εξαίρεση το 2020. Το 2022, κατεγράφη αύξηση της τάξης του 0,9% σε σύγκριση με το 2021, ενώ σε βάθος πενταετίας η αύξηση ανέρχεται σε 25,5% (σε επίπεδο αποθεμάτων).

Μετά τη σημαντική άνοδο το 2021, οι κροατικές επενδύσεις στο εξωτερικό, κατέγραψαν μείωση της τάξης του 4,4% το 2022 (σε επίπεδο αποθεμάτων). Σε σχέση, πάντως, με το 2018 σημειώνουν αξιόλογη αύξηση της τάξης του 32,6%.

Ο ισχύων επενδυτικός νόμος στην Κροατία προβλέπει σειρά κινήτρων και φοροαπαλλαγών. Οι τομείς, τους οποίους επιδιώκει να προωθήσει η κροατική κυβέρνηση, είναι κατά κύριο λόγο παραγωγικές και μεταποιητικές δραστηριότητες, η καινοτομία και η παροχή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας. Στους επενδυτές προσφέρονται επίσης επιδοτήσεις για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας καθώς και για την έρευνα και ανάπτυξη.

Πίνακας 11: Επενδύσεις από και προς την Κροατία

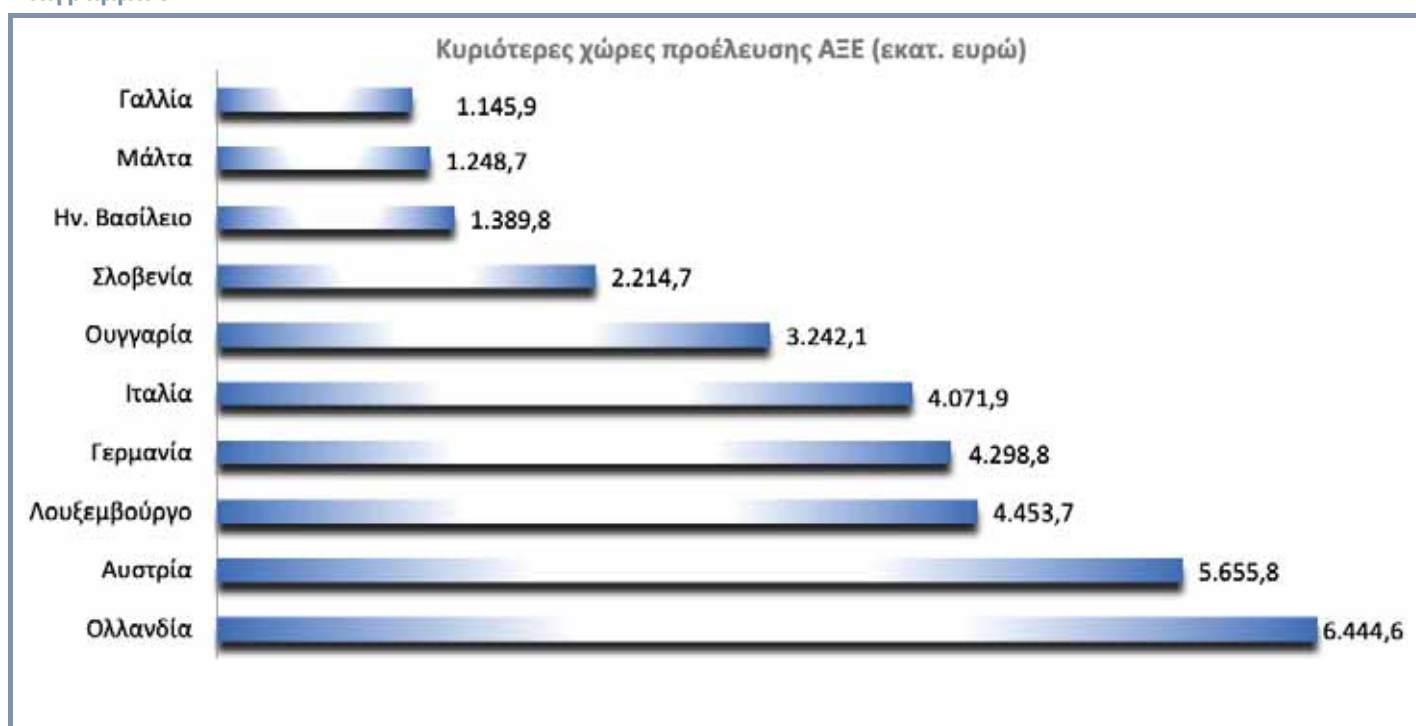
εκατ. EUR	2018	2019	2020	2021	2022
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στη χώρα					
Ετήσια ροή	1.080,8	3.508,1	1.110,8	3.901,9	3.488,8
Απόθεμα τέλους έτους	29.177,7	33.323	32.841,5	36.306,9	36.629,7
Άμεσες επενδύσεις της χώρας στο εξωτερικό					
Ετήσια ροή	237,0	81,6	407,1	1.103,7	-259,4
Απόθεμα τέλους έτους	5.339,1	5.747,3	5.919,5	7.402	7.079,4

Πηγή: [Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\), Foreign Direct Investments, Tables U1 & U4](#)
[Κεντρική Τράπεζα Κροατίας \(HNB\), International Investment Position, Table H17](#)

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης ΑΞΕ στην Κροατία είναι η Ολλανδία (6,4 δισ. ευρώ), η Αυστρία (5,6 δισ. ευρώ), το Λουξεμβούργο (4,4 δισ. ευρώ), η Γερμανία (4,3 δισ. ευρώ) και η Ιταλία (4 δισ. ευρώ). Η Ελλάδα δεν περιλαμβάνεται στην καταγραφή των χωρών προέλευσης ΑΞΕ από την Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας.

Όσον αφορά στην προέλευση ΑΞΕ από τρίτες χώρες, σημειώνονται οι επενδύσεις ύψους 1,3 δισ. από το Ηνωμένο Βασίλειο (8^η θέση στη συνολική κατάταξη), 581,1 εκατ. ευρώ από τις ΗΠΑ (16^η θέση), 173,4 ευρώ από τα ΗΑΕ, 158,4 εκατ. ευρώ από την Κίνα (26^η θέση) και 144,2 εκατ. ευρώ από την Τουρκία (27^η θέση).

Διάγραμμα 3

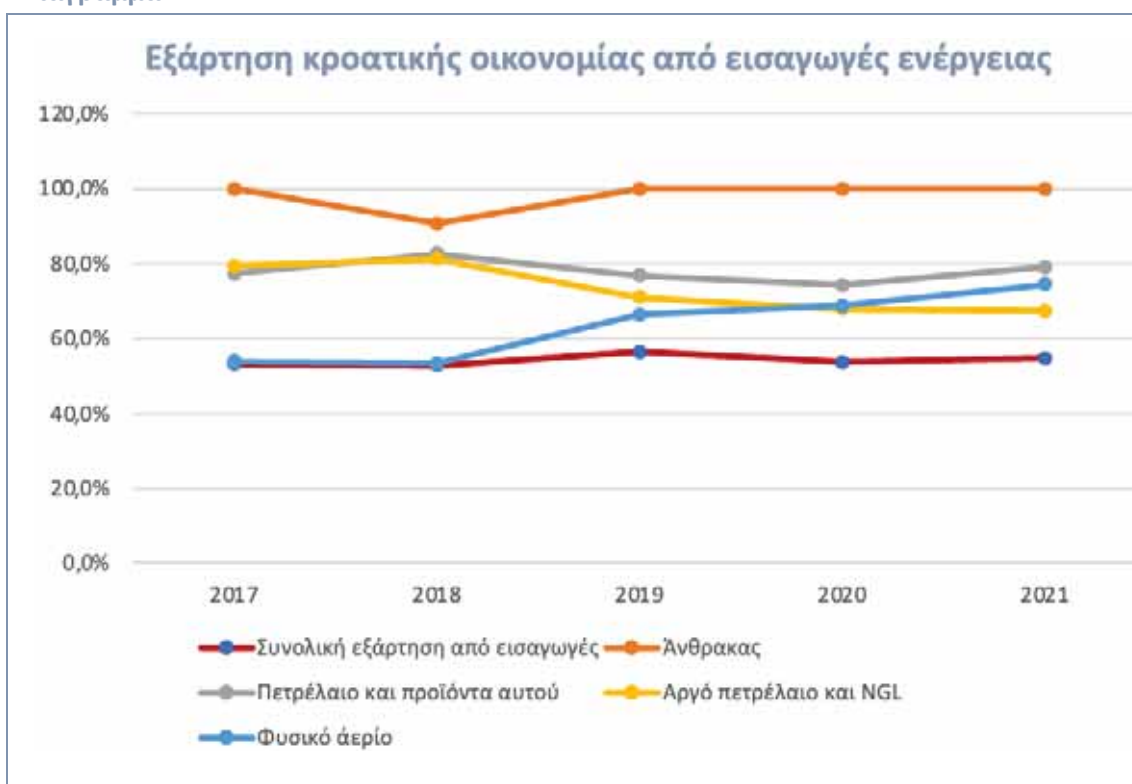
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Κροατίας (HNB)

Σύμφωνα με την ΕΥ Κροατίας, το 2022, 26 έργα χρηματοδοτήθηκαν από ΑΞΕ, ήτοι 53% περισσότερα από το 2021, συμβάλλοντας στη δημιουργία 2.585 θέσεων εργασίας. Με βάση τη σχετική μελέτη της ΕΥ (European Attractiveness Survey), η Κροατία κατέλαβε την 28^η θέση στην Ευρώπη ως προς τον αριθμό έργων χρηματοδοτούμενων από ΑΞΕ. Οι κυριότεροι τομείς προσέλκυσης ΑΞΕ ήταν οι μεταφορές, η πληροφορική και η παραγωγή.

1.1.5 Ενεργειακός τομέας

Η ακαθάριστη εγχώρια κατανάλωση ενέργειας της Κροατίας ανήλθε το 2021, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία της Eurostat, σε 8,69 Mtoe, καταγράφοντας άνοδο σε σχέση με το 2020 (8,30 Mtoe). Η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές κινείται σταθερά πάνω από το 50% και το 2021 διαμορφώθηκε στο 54,7% των ενεργειακών αναγκών της. Ιδιαίτερα υψηλή είναι η εξάρτηση από τις εισαγωγές άνθρακα (100%), πετρελαίου (79%) και φυσικού αερίου (74,5%).

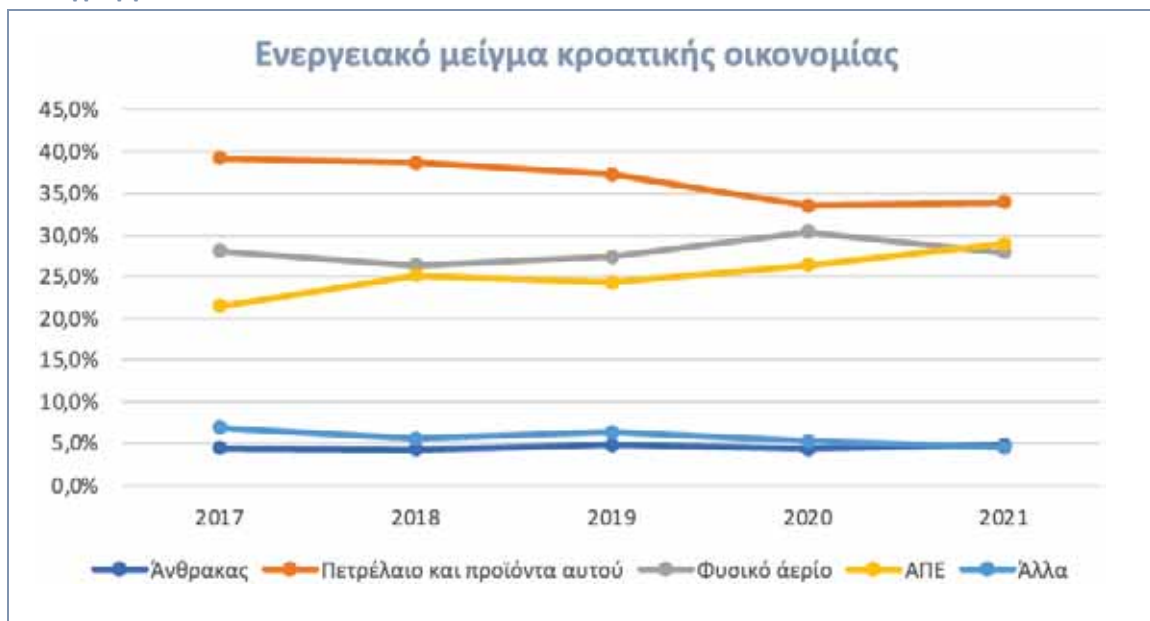
Διάγραμμα 4

Πηγή: Eurostat

Το μεγαλύτερο μερίδιο στο ενεργειακό μείγμα της Κροατίας καταλαμβάνει το πετρέλαιο (33,9%), ενώ ακολουθούν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - ΑΠΕ (28,9%) και το φυσικό αέριο (27,9%). Συγκρατείται ότι το μερίδιο των ΑΠΕ καταγράφει συνεχή ανοδική πορεία, την τελευταία πενταετία, με αποτέλεσμα το 2021 να ξεπεράσει το φυσικό αέριο ως προς τη συμμετοχή του στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Διάγραμμα 5

Πηγή: Eurostat

Το ρυθμιστικό πλαίσιο της κροατικής αγοράς ενέργειας είναι πλήρως εναρμονισμένο με το ενεργειακό κεκτημένο της ΕΕ. Από το 2019, η κυβέρνηση τροποποίησε το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, με στόχο να αναπτύξει ένα έξυπνο δίκτυο που θα επιτρέπει σε μονάδες μικρής κλίμακας που λειτουργούν από νοικοκυριά ή επιχειρήσεις, να πωλούν την πλεονάζουσα ηλεκτρική τους ενέργεια στο δίκτυο, με βάση ένα βιώσιμο επιχειρηματικό μοντέλο. Συνολικά, λειτουργούν 15 ενεργοί προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά η κρατική Εταιρεία Ηλεκτρισμού, HEP εξακολουθεί να διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στην αγορά. Ο Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (HOPS) λειτουργεί ως κρατική εταιρεία, ανεξάρτητη από τη HEP.

Στον τομέα του φυσικού αερίου επιδίωξη της κυβέρνησης είναι να καταστήσει τη χώρα περιφερειακό κόμβο. Στο πλαίσιο αυτό, έχει σχεδιαστεί η αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών φυσικού αερίου (φ/α). Η χωρητικότητα του τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) στο Krk, ο οποίος ετέθη σε πλήρη εμπορική λειτουργία τον Ιανουάριο του 2021, προγραμματίζεται να αυξηθεί από 2,9 σε 6,1 δισ. κ.μ. έως το 2025. Για τον σκοπό αυτό, η εταιρεία διαχείρισης του τερματικού, LNG Hrvatska υπέγραψε σύμβαση προμήθειας μονάδας επαναεριοποίησης χωρητικότητας 250.000 κ.μ./ώρα με τη νορβηγική εταιρεία Wärtsilä Gas Solutions.

Σημειώνεται ότι η υφιστάμενη χωρητικότητα του τερματικού ΥΦΑ στο Krk έχει δεσμευτεί έως το 2037. Πέραν του προαναφερθέντος έργου επέκτασης χωρητικότητας, η κροατική κυβέρνηση σχεδιάζει, σε συνεργασία με την Αυστρία και την τοπική κυβέρνηση της Βαυαρίας, την κατασκευή νέου τερματικού ΥΦΑ (χερσαίου ή πλωτού) και διασυνδετήριου αγωγού φ/α με τις εν λόγω αγορές.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση του σχεδιασμού αναβάθμισης των υποδομών φ/α ανέρχεται σε 180 εκ. ευρώ, εκ των οποίων 25 εκ. ευρώ θα διατεθούν για την αύξηση χωρητικότητας στο Krk και 155 εκ. ευρώ για την επέκταση του δικτύου. Μέρος του προϋπολογισμού αναμένεται να καλυφθεί από ενωσιακή χρηματοδότηση.

Το κυριότερο έργο επέκτασης του δικτύου μεταφοράς αφορά στην αναβάθμιση του αγωγού φ/α Zlobin – Bosiljevo. Ο σχετικός διαγωνισμός έχει προκηρυχθεί και οι εργασίες αναμένεται, σύμφωνα με τον διαχειριστή του κροατικού συστήματος μεταφοράς φ/α, Plinacro, να έχουν ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2025. Ως προς την προοπτική αύξησης των ποσοτήτων φ/α που μεταφέρονται από την Κροατία σε Σλοβενία και Ουγγαρία, προϋπόθεση αποτελεί η κατασκευή νέων αγωγών. Σύμφωνα με την Plinacro, για τον νέο αγωγό προς Σλοβενία έχει εξασφαλιστεί η απαραίτητη άδεια κατασκευής και έχει συμφωνηθεί με την σλοβενική πλευρά ο επιμερισμός των εργασιών, ενώ για τον αντίστοιχο προς Ουγγαρία η διαδικασία βρίσκεται σε πιο πρώιμο στάδιο.

Η κροατική κυβέρνηση έχει εκφράσει επίσης, στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της για τον αγωγό φ/α Ιονίου – Αδριατικής (IAP), στο πλαίσιο της σταθερής επιδίωξής της για διαφοροποίηση πηγών και οδεύσεων ενεργειακού εφοδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το 2020, η κυβέρνηση υιοθέτησε το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα έως το 2030. Το σχέδιο περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, τη μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, την αύξηση της εγχώριας παραγωγής και την ενίσχυση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα. Ειδικότερα, προβλέπει ότι οι ΑΠΕ ως μερίδιο της εγχώριας κατανάλωσης ενέργειας θα αυξηθούν σε 36,4% το 2030 και 65,6% το 2050. Παράλληλα, προωθείται η γεωθερμία ως πηγή ενέργειας που δύναται να συμβάλει στον στόχο των μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Τον Δεκέμβριο του 2022, η κυβέρνηση προκήρυξε διαγωνισμό για την παραχώρηση δικαιωμάτων έρευνας γεωθερμικού δυναμικού σε έξι πεδία.

Έντονη κινητικότητα σημειώνεται στην αγορά των ΑΠΕ, όπου έχουν ανακοινωθεί, βρίσκονται σε φάση υλοποίησης ή έχουν ολοκληρωθεί έργα με σημαντική συμβολή στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Η πλέον αξιoσημείωτη σχεδιαζόμενη επένδυση είναι αυτή του κ/επενδυτικού Ομίλου Energia Naturalis (ENNA), ο οποίος ανακοίνωσε ότι προτίθεται να επενδύσει πλέον του 1 δισ. ευρώ σε έργα ΑΠΕ. Μολονότι δεν έγινε αναφορά σε συγκεκριμένα έργα, έμφαση θα δοθεί, σύμφωνα με τον Όμιλο, στην ηλιακή ενέργεια και τη γεωθερμία. Στον τομέα των ΑΠΕ δραστηριοποιείται και η κ/εταιρεία πετρελαιοειδών INA, η οποία έλαβε άδεια για κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου στη βιομηχανική περιοχή Zitnjak του Ζάγκρεμπ. Με εγκατεστημένη ισχύ 0,5 MW το πάρκο σχεδιάζεται να καλύπτει τις ανάγκες της θυγατρικής της εταιρείας λιπαντικών και άλλων χημικών προϊόντων INA Maziva. Επιπλέον, η INA σε συνεργασία με τον κ/Όμιλο παραγωγής ηλεκτρολογικών συστημάτων Kopcar κατασκευάζουν δύο φωτοβολταϊκά πάρκα στις περιοχές Sisak και Virje, τα οποία σχεδιάζεται να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια της τάξης των 16.000 MWh ετησίως, ποσότητα που αντιστοιχεί στη μέση κατανάλωση 4.800 νοικοκυριών. Τα έργα ξεκίνησαν στις αρχές του 2022 και αναμένεται να ολοκληρωθούν στα τέλη του 2023.

Η ισπανική Acciona Energia αναμένεται να λάβει, σύντομα, άδεια για την κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά, εγκατεστημένης ισχύος 150 MW, στην περιοχή του Knin. Η επένδυση, συνολικού ύψους 100 εκ. ευρώ, πρόκειται να ολοκληρωθεί σε διάστημα ενός έτους. Επιπλέον, η Acciona Energia

δραστηριοποιείται στην κατασκευή δύο αιολικών πάρκων στις επαρχίες Split και Šibenik, εγκατεστημένης ισχύος 27 MW και 45 MW, αντιστοίχως.

Στην κ/αγορά των ΑΠΕ δραστηριοποιείται και η κινεζική Norinco, η οποία ολοκλήρωσε, στα τέλη του 2021, την κατασκευή αιολικού πάρκου στην επαρχία Lika-Senj, με εγκατεστημένη ισχύ 156 MW και συνολικό ύψος επένδυσης 230 εκ. ευρώ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο αιολικό πάρκο στην Κροατία, στην τελετή εγκαινίων του οποίου παρευρέθη ο Κ/ΠΘ, Α. Plenković. Η Norinco φέρεται επίσης να έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου στο Ζάνταρ.

Τη δραστηριοποίησή της στην αγορά ΑΠΕ της Κροατίας έχει ανακοινώσει και η ελληνικών συμφερόντων EuroEnergy (θυγατρική του Ομίλου Libra), η οποία σχεδιάζει την πραγματοποίηση επένδυσης ύψους 150 εκ. ευρώ για την ανάπτυξη αιολικού πάρκου ισχύος 114 MW στην επαρχία Lika-Senj.

Βάσει εκτιμήσεων οικονομικών αναλυτών, 200 έργα ΑΠΕ, συνολικής αξίας 10 δισ. ευρώ, βρίσκονται σήμερα υπό διαπραγμάτευση ή σχεδιασμό στην Κροατία. Σύμφωνα δε με δηλώσεις του αρμόδιου για την ενέργεια Κ/Υπουργού Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, η κυβέρνηση σχεδιάζει να έχει 2.500 MW εγκατεστημένη ισχύ από ΑΠΕ έως το 2030.

1.2 Στοιχεία της οικονομίας των διοικητικών περιφερειών της Κροατίας

Η Κροατία χωρίζεται σε 20 διοικητικές περιφέρειες (κομητείες - županije). Η πρωτεύουσα, το Ζάγκρεμπ που είναι και η μεγαλύτερη πόλη της χώρας, είναι το επίκεντρο της οικονομικής δραστηριότητας. Εκτιμάται ότι στην ευρύτερη περιοχή του Ζάγκρεμπ συγκεντρώνεται το 50% της παραγωγικής δραστηριότητας και το 40% των εξαγωγών, ενώ στην πόλη ζει το 40% του ενεργού πληθυσμού και έχει την έδρα το 30% των κροατικών επιχειρήσεων. Η γεωγραφική του θέση και η εγγύτητα στα σύνορα με τη Σλοβενία το καθιστούν σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο.

Στην κομητεία Primorsko-Goranska βρίσκεται το μεγαλύτερο εμπορικό λιμάνι της χώρας, η Ριέκα και η νήσος Krk που φιλοξενεί τον τερματικό σταθμό ΥΦΑ. Επιπλέον, η οικονομική δραστηριότητα της κομητείας περιλαμβάνει ναυπηγεία, την παραγωγή πετρελαίου, πετροχημικών και φαρμακευτικών, τη βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου και τον τομέα των υπηρεσιών.

Η κομητεία Splitsko-Dalmatinska είναι η μεγαλύτερη κομητεία της Κροατίας με συνολική έκταση 14.106 τ.χλμ., εκ των οποίων 9.566 τ.χλμ. θάλασσα (το 30,8% της συνολικής θαλάσσιας έκτασης της Κροατίας). Έχει διοικητικό κέντρο το Σπλιτ, τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κροατίας. Η ναυπηγική βιομηχανία ήταν παραδοσιακά μία από τις σημαντικότερες τοπικές βιομηχανίες, με δύο από τα μεγάλα ναυπηγεία να βρίσκονται στις πόλεις Split και Trogir. Ωστόσο, όπως συμβαίνει με το σύνολο της ναυπηγικής βιομηχανίας στην Κροατία, αντιμετωπίζει μία παρατεταμένη περίοδο κρίσης. Είναι επίσης ανεπτυγμένη η αλιεία και η βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων (κυρίως επεξεργασία ψαριών και επεξεργασία μεσογειακών αγροτικών προϊόντων, όπως ελαιόλαδο, μαρμελάδες, μέλι, παραδοσιακά κέικ και ποτά).

Η κομητεία Dubrovačko-Neretvanska είναι μια από τις μικρότερες κομητείες της Κροατίας, τόσο ως προς την έκταση, όσο και ως προς τον αριθμό των κατοίκων. Καλύπτει έκταση 1.781 τ. χλμ. και έχει 115.862 κατοίκους. Έχει, όμως, ιδιαίτερη οικονομική σημασία λόγω του Dubrovnik που αποτελεί πόλο έλξης τουριστών. Όπως είναι αναμενόμενο, στην οικονομία της κομητείας κυριαρχεί ο τριτογενής τομέας, ενώ η εκπροσώπηση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα είναι σημαντικά μικρότερη. Οι γεωργικές εκτάσεις βρίσκονται κυρίως στην κοιλάδα του Neretva με τη σημαντικότερη παραγωγή εσπεριδοειδών στην Κροατία. Στη χερσόνησο Pelješac και στο νησί Korčula είναι ανεπτυγμένη η αμπελουργία και η ελαιοκομία.

Η κομητεία Istarska (στο δυτικότερο σημείο της χώρας), με μεγαλύτερη πόλη την Pula, έχει τον πιο ανεπτυγμένο τουριστικό τομέα στην Κροατία που αντιπροσωπεύει το ένα τρίτο του συνολικού εθνικού τουριστικού εισοδήματος. Η δομή της οικονομίας της περιλαμβάνει επίσης τη βιομηχανία, το εμπόριο και τα ναυπηγεία (φιλοξενεί το ναυπηγείο 'Uljanik'). Η βιομηχανία βασίζεται στην κατασκευή οικοδομικών υλικών (ασβέστη, τσιμέντο, τούβλα), προϊόντα καπνού, ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές, εξαρτήματα αυτοκινήτων και γυαλί, καθώς και στην επεξεργασία μετάλλων, πλαστικών και ξύλου. Ιδιαίτερα ανεπτυγμένος είναι ο κλάδος της πληροφορικής, όπου πρωταγωνιστεί η διεθνώς γνωστή εταιρεία Infobip.

Η κομητεία του Ζαντάρ βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της κροατικής ακτής της Αδριατικής. Η συνολική της έκταση είναι 7.276 τ.χλμ. εκ των οποίων 3.630 τ.χλμ. θάλασσα. Το μήκος της ακτογραμμής της κομητείας του Ζαντάρ αντιστοιχεί στο 22% της συνολικής κροατικής ακτής. Με ένα σύγχρονο τερματικό κρουαζιέρας και μεγάλο αριθμό αγκυροβολίων (41% του συνολικού αριθμού στην Κροατία) το Ζαντάρ αποτελεί τουριστικό προορισμό. Επιπλέον, κατέχει ηγετική θέση στην υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία στην Κροατία. Πάνω από το 50% των συνολικών αλιευμάτων στην κροατική πλευρά της Αδριατικής αλιεύεται και εκφορτώνεται στην κομητεία του Ζαντάρ.

Η κομητεία του Karlovac βρίσκεται στην κεντρική Κροατία, συνδέοντας την ηπειρωτική χώρα με τις ακτές. Ο πανευρωπαϊκός διάδρομος Vb διέρχεται από την κομητεία, η οποία συνορεύει με Βοσνία και Ερζεγοβίνη και Σλοβενία. Λόγω της γεωγραφικής θέσης της και της άμεσης πρόσβασης σε αυτοκινητοδρόμους συγκεντρώνει στις βιομηχανικές της ζώνες σημαντικούς κλάδους της μεταποιητικής βιομηχανίας: παραγωγή τροφίμων και ποτών, επεξεργασία μετάλλου, κατασκευή μηχανημάτων και εξαρτημάτων, επεξεργασία ξυλείας και παραγωγή προϊόντων ξύλου. Ορισμένες σημαντικές διεθνείς και εγχώριες επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις στην κομητεία είναι οι General Electric Croatia, Heineken Croatia, Wienerberger, HS Produkt, PPK – Karlovac meat industry και Karlovac turbine factory.

1.3 Οικονομικές σχέσεις Κροατίας

1.3.1 Κροατία – ΠΟΕ

Η Κροατία αποτελεί μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου από τις 30 Νοεμβρίου 2000.

1.3.2 Κροατία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Κροατία κατέστη πλήρες μέλος της ΕΕ την 1^η Ιουλίου 2013. Από την 1^η Ιανουαρίου 2023 η Κροατία αποτελεί το 20^ο μέλος της Ευρωζώνης και το 27^ο μέλος του χώρου Schengen.

1.3.3 Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις

Μετά την ένταξή της στην ΕΕ η Κροατία αποχώρησε από την Συνθήκη Ελεύθερου Εμπορίου της Κεντρικής Ευρώπης (CEFTA).

1.3.4 Συμμετοχή σε διεθνή φόρα και ομάδες χωρών

Η Κροατία συμμετέχει σε μία σειρά από διεθνή φόρα και ομάδες χωρών. Στις 10 Ιουνίου 2022 τα κράτη μέλη του ΟΟΣΑ ενέκριναν το Σχέδιο Προσχώρησης για την Κροατία και στις 8 Ιουλίου 2022 η Κροατία ξεκίνησε επίσημα τις διαπραγματεύσεις για την ένταξή της στον Οργανισμό, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στην επόμενη τριετία. Παρατίθεται αναλυτικός κατάλογος Διεθνών Οργανισμών και συνεργασιών, στις οποίες συμμετέχει η Κροατία:

- European Union
- Australia Group
- Bank for International Settlements (BIS)
- Black Sea Economic Cooperation Zone(BSEC) (observer)
- Central European Initiative(CEI)
- Council of Europe(CE)
- Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC)
- European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)
- Food and Agriculture Organisation (FAO)
- Inter-American Development Bank(IADB)
- International Atomic Energy Agency(IAEA)
- International Bank for Reconstruction and Development(IBRD)
- International Chamber of Commerce(ICC)
- International Civil Aviation Organization(ICAO)
- International Criminal Court (ICC)
- International Maritime Organization (IMO)
- International Mobile Satellite Organization(IMS0)
- International Monetary Fund(IMF)
- International Olympic Committee (IOC)
- International Organization for Migration(IOM)
- International Organization for Standardization(ISO)
- International Red Cross and Movement (ICRM)
- International Telecommunication Union(ITU)
- International Telecommunications Satellite Organization(ITSO)
- International Trade Union Confederation(ITUC)
- Inter-Parliamentary Union(IPU)
- International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (ICCROM)
- International Seabed Authority (ISBA)

- International Criminal Police Organization(Interpol)
- International Development Association(IDA)
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies(IFRC)
- International Finance Corporation(IFC)
- International Fund for Agricultural Development(IFAD)
- International Hydrographic Organization(IHO)
- International Labour Organization(ILO)
- International Telecommunications Satellite Organization (INTELSAT)
- International Institute of Administrative Sciences (IIAS)
- United Nations Conference on Trade and Development(UNCTAD)
- United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF)
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization(UNESCO)
- United Nations Industrial Development Organization UNIDO)
- United Nations Interim Foreign Lebanon(UNIFIL)
- United Nations Military Observer Group in India and Pakistan(UNMOGIP)
- United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara(MINURSO)
- United Nations Mission in Liberia(UNMIL)
- United Nations Mission in the Sudan(UNMIS)
- United Nations Observer Mission in Georgia (UNOMIG)
- United Nations Operation in Cote d'Ivoire(UNOCI)
- United Nations Peacekeeping Force in Cyprus(UNFICYP)
- United Nations Stabilization Mission in Haiti(MINUSTAH)
- Universal Postal Union(UPU)
- International Tribunal for the Law of the Sea (ITLS)
- Multilateral Investment Guarantee Agency(MIGA)
- Nonaligned Movement(NAM) (observer)
- North Atlantic Treaty Organization(NATO)
- Nuclear Suppliers Group(NSG)
- Organization internationale de la Francophonie(OIF) (observer)
- Organization for Security and Cooperation in Europe(OSCE)
- Organization for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)
- Organization of American States (OAS) (observer)
- Permanent Court of Arbitration(PCA)
- Ραϋνιαϋ (Περιφερειακός Οργανισμός Ασφάλειας).
- Southeast European Cooperative Initiative(SECI)
- United Nations(UN)
- World Intellectual Property Organization(WIPO)
- World Meteorological Organization(WMO)
- World Tourism Organization(UNWTO)
- World Trade Organization(WTO)
- World Veterans Federation
- Zangger Committee(ZC)
- Ομάδα εργασίας Άλπεις- Αδριατικής και Δούναβη
- Πρωτοβουλία Αδριατικής και Ιονίου
- Πρωτοβουλία 16 + 1
- World Customs Organization(WCO)
- World Federation of Trade Unions (WFTU)
- World Health Organization(WHO)

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Κροατίας

Οι οικονομικές και εμπορικές σχέσεις Ελλάδας - Κροατίας καταγράφουν ανοδική πορεία, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα τομέων, μεταξύ των οποίων το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, η ενέργεια, ο τουρισμός και οι μεταφορές. Υφίστανται, ωστόσο, σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ενίσχυσης και διεύρυνσης της διμερούς οικονομικής συνεργασίας, ιδιαίτερα μετά τη διπλή είσοδο της Κροατίας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen (1.1.2023).

2.1 Διμερές εμπόριο

2.1.1 Εμπόριο αγαθών

Η ύπαρξη ισχυρής δυναμικής στις διμερείς οικονομικές σχέσεις επιβεβαιώνεται από τον υπερδιπλασιασμό του διμερούς όγκου εμπορίου μεταξύ 2018 και 2022. Αντίστοιχη πορεία, άλλωστε, διαγράφουν και οι ελληνικές εξαγωγές στην Κροατία, οι οποίες με εξαίρεση το 2021 κινούνται συνεχώς ανοδικά, με αποτέλεσμα να υπερτριπλασιαστούν, κατά την προαναφερθείσα χρονική περίοδο.

Αναλυτικότερα, το 2022, οι ελληνικές εξαγωγές ανήλθαν σε 321,1 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 20% έναντι του 2021. Ανοδικά κινήθηκαν και οι κροατικές εξαγωγές προς Ελλάδα ανερχόμενες σε 101,5 εκατ. ευρώ (αύξηση 13% σε σύγκριση με το 2021). Ως εκ τούτου, ο όγκος εμπορίου άγγιξε τα 423 εκατ. ευρώ, αυξηθείς κατά 18% σε σχέση με το 2021. Αντίστοιχα, το πλεόνασμα υπέρ της Ελλάδας στο διμερές εμπορικό ισοζύγιο διευρύνθηκε ξεπερνώντας τα 219 εκατ. ευρώ⁵.

Πίνακας 12: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Κροατίας

εκατ. EUR	2018	2019	2020	2021	2022
Εξαγωγές αγαθών	105,8	150,6	281,0	270,5	324,2
Εισαγωγές αγαθών	57,7	104,3	57,6	92,8	106,8
Εμπορικό ισοζύγιο	48,1	46,3	223,4	177,7	217,4
Όγκος εμπορίου	163,5	254,9	338,6	363,3	431,0

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)
(reporter Greece)

Η Κροατία κατατάσσεται στην 35^η θέση μεταξύ των προορισμών των ελληνικών εξαγωγών. Το μερίδιο των εξαγωγών στην Κροατία επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών έχει αυξηθεί την τελευταία πενταετία από 0,31% σε 0,59%.

⁵ Σημειώνεται ότι υφίσταται απόκλιση μεταξύ των στατιστικών στοιχείων της Eurostat, όπου εμφανίζεται η Ελλάδα ως reporter και των αντίστοιχων με reporter την Κροατία. Προκειμένου να προσδιοριστεί το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών στην Κροατία επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών χρησιμοποιούνται τα ελληνικά στατιστικά στοιχεία.

Πηγή: Eurostat

Το μεγαλύτερο μερίδιο επί των ελληνικών εξαγωγών στην Κροατία καταλαμβάνουν οι κατηγορίες των ορυκτών καυσίμων (40%), του αργιλίου και τεχνουργημάτων αργιλίου (11,6%), των υπολειμμάτων / απορριμμάτων βιομηχανικών ειδών διατροφής (8,2%) και των καρπών / φρούτων (5,5%). Τις μεγαλύτερες αυξήσεις σημειώνουν οι κατηγορίες των μηχανών και ηλεκτρικών συσκευών (119,9%), των καρπών και φρούτων (74,5%) και των ορυκτών καυσίμων (29,4%).

Παρατίθενται, κατωτέρω, οι κυριότερες κατηγορίες ελληνικών προϊόντων που εξήχθησαν στην Κροατία το 2022 (κατά 2ψήφιο κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας), συγκρινόμενες με το 2021. Η καταγραφή καλύπτει το 77,9% των ελληνικών εξαγωγών.

Πίνακας 13: Ελληνικές εξαγωγές στη Κροατία – μεγάλες κατηγορίες

Κατηγορία CN2, χιλ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΣΥΝΟΛΟ	270511	324206	100,0	19,8
27 - ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	100684	130244	40,2	29,4
76 - ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	41048	37603	11,6	-8,4
23 - ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	25657	26708	8,2	4,1
08 - ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	10171	17749	5,5	74,5
39 - ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	11761	13988	4,3	18,9

Κατηγορία CN2, χιλ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
85 - ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	5091	11198	3,5	119,9
84 - ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	6287	7444	2,3	18,4
61 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	6580	7428	2,3	12,9

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)
(Reporter Greece)

Σημειώνεται ότι η παρουσία ελληνικών τροφίμων στην κροατική αγορά έχει σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης. Ειδικότερα, κατηγορίες τροφίμων που θα είχαν περισσότερες πιθανότητες διείσδυσης είναι οι ακόλουθες: (i) φρούτα και λαχανικά (π.χ. ντομάτα, εσπεριδοειδή, καρπούζι, παντζάρι), συμπεριλαμβανομένων συσκευασμένων λαχανικών στον ατμό, (ii) γαλακτοκομικά/ τυροκομικά και ιδιαίτερα γιαούρτι και φέτα, (iii) ξηροί καρποί και ειδικότερα φυστίκι Αιγίνης, (iv) γύρος, (v) πίτες και (vi) σνακ. Επιπλέον, η ανεπτυγμένη τουριστική βιομηχανία της Κροατίας παρουσιάζει ευκαιρίες για αυξημένη ζήτηση σε *premium* προϊόντα τροφίμων.

Σύμφωνα με μελέτη της Fitch, οι δαπάνες για τρόφιμα στην Κροατία αναμένεται να αυξάνονται κατά μέσο όρο 4% σε ετήσια βάση την περίοδο 2022-2026. Η κατηγορία των φρούτων αναμένεται να καταγράψει την υψηλότερη αύξηση δαπανών. Συγκεκριμένα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης για φρέσκα και κονσερβοποιημένα φρούτα, κατά την περίοδο 2022-2026, διαμορφώνεται στο 9,8%. Ως εκ τούτου, η σχετική δαπάνη θα αυξηθεί από 0,9 δισ. ευρώ το 2022 σε 1,3 δισ. ευρώ το 2026.

Με βάση τον 8ψήφιο κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας, το 60% των ελληνικών εξαγωγών προς την Κροατία καλύπτεται από 9 κατηγορίες προϊόντων. Στην πρώτη θέση βρίσκονται τα πετρελαιοειδή, τα οποία καταγράφουν μεγάλη αύξηση σε σχέση με το 2021 (31,6%). Ακολουθούν τα κράματα αλουμινίου με μικρή μείωση της τάξης του -4,3% οι ζωοτροφές (πλην κατοικίδιων), με αύξηση 4,2%, και τα πορτοκάλια με αύξηση 8,2%. Αξιοσημείωτη άνοδο το 2022 παρουσιάζουν οι εξαγωγές ροδάκινου και τα νεκταρινιών με αύξηση 412,7% και 2.075,3%, αντίστοιχα.

Πίνακας 14: Ελληνικές εξαγωγές στη Κροατία – κυριότερα προϊόντα

Κατηγορία CN8, EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ	270.510.828	324.205.985	100	19,8
Μερικό Σύνολο (9 προϊόντα)	162.350.025	195.676.063	60,4	20,5
27101943 Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα υλικά, περιεκτικότητας σε θείο που δεν υπερβαίνει το 0,001%	97.352.249	128.090.800	39,5	31,6
76012020 Κράματα αλουμινίου	32.633.346	31.234.059	9,6	-4,3
23099096 Παρασκευάσματα διατροφής ζώων, εκτός από τροφές για σκύλους, γάτες και ψάρια	25.599.507	26.667.623	8,2	4,2
08051022 Φρέσκα πορτοκάλια	2.456.110	2.657.849	0,8	8,2
08093080 Φρέσκα ροδάκινα (εξαιρ. νεκταρίνια)	438.223	2.246.932	0,7	412,7
64041100 Αθλητικά υποδήματα	2.052.384	1.615.648	0,5	-21,3
08093030 Φρέσκα νεκταρίνια	54.690	1.189.683	0,4	2.075,3
84314980 Μηχανήματα, ανταλλακτικά και εξαρτήματα μηχανημάτων	1.084.346	1.056.739	0,3	-2,5
38089290 Μυκητοκτόνα, συσκευασμένα και προς λιανική πώληση	679.170	916.730	0,3	35

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)

(Reporter Greece)

Όσον αφορά στις ελληνικές εισαγωγές από την Κροατία, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις μεγάλες κατηγορίες (2ψήφιο κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας), στην πρώτη θέση βρίσκονται οι μηχανές με αύξηση της τάξης του 25,6%, ενώ ακολουθούν τα καπνά με αξιοσημείωτη αύξηση 432,7%, τα ενδύματα (αύξηση 35,1%) και η ξυλεία (αύξηση 93,3%). Οι πρώτες 20 κατηγορίες αντιστοιχούν στο 88,9% των συνολικών εισαγωγών της Ελλάδας από την Κροατία.

Πίνακας 15: Ελληνικές εισαγωγές από τη Κροατία – μεγάλες κατηγορίες

Κατηγορία CN2, χιλ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ	92812	106777	100,0	15,0
85 - ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	12405	15577	14,6	25,6
24 - ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	1962	10452	9,8	432,7
61 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	7624	10301	9,6	35,1
44 - ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	3687	7127	6,7	93,3
17 - ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	6348	4705	4,4	-25,9
30 - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1743	4429	4,1	154,1
94 - ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1001	4136	3,9	313,2
48 - ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	4050	4101	3,8	1,3
27 - ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	16394	3800	3,6	-76,8
62 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	2259	3798	3,6	68,1
73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	2413	3574	3,3	48,1
84 - ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	3090	3257	3,1	5,4
03 - ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	2977	3050	2,9	2,5
39 - ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	2034	2973	2,8	46,2
72 - ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	0	2699	2,5	
87 - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ	2446	2560	2,4	4,7

Κατηγορία CN2, χιλ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ				
32 - ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	1750	2395	2,2	36,9
25 - ΑΛΑΤΙ, ΘΕΙΟ, ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1288	2022	1,9	57,0
90 - ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	2669	2003	1,9	-25,0
23 - ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	1705	1947	1,8	14,2

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)
(Reporter Greece)

Οι ελληνικές εισαγωγές από την Κροατία παρουσιάζουν μεγαλύτερο εύρος από τις εξαγωγές (κατηγορίες προϊόντων βάσει 8ψήφιου κωδ. της συνδυασμένης ονοματολογίας), καθώς 10 κατηγορίες καλύπτουν το 16,5% των κροατικών εξαγωγών. Αναλυτικότερα, στην πρώτη θέση βρίσκονται τα προϊόντα που περιέχουν καπνό και νικοτίνη και στη δεύτερη με μεγάλη αύξηση (978,8%) ο χύμα καπνός. Ακολουθούν τα κολάν, κάλτσες κλπ., τα αυτοκίνητα οχήματα για μεταφορά δέκα ατόμων και άνω και τα μέρη μηχανών και ηλεκτρικών συσκευών.

Πίνακας 16: Ελληνικές εισαγωγές από την Κροατία – κυριότερα προϊόντα

Κατηγορία CN8, EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ	92.812.348	106.776.525	100	15
Μερικό Σύνολο (10 προϊόντα)	7.236.118	17.640.399	16,5	143,8
24041910 Προϊόντα που περιέχουν καπνό και νικοτίνη	0	5.710.169	5,3	
24013000 Καπνός χύμα	311.700	3.362.588	3,1	978,8
61152100 Κολάν, κάλτσες, καλτσάκια από συνθετικές ίνες, με τίτλο σε απλά νήματα λιγότερο των 67 decitex	2.293.634	2.554.167	2,4	11,4
870032219 Αυτοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά δέκα προσώπων ή περισσότερων, συμπεριλαμβανομένου του	86.100	1.607.794	1,5	1.767,4

Κατηγορία CN8, EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
οδηγού με κινητήρα με κυλινδρισμό που υπερβαίνει τα 2500cm ³				
85439000 Μέρη μηχανών και ηλεκτρικών συσκευών	3.482.452	1.244.239	1,2	-64,3
87032110 Αυτοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά δέκα προσώπων ή περισσότερων, με κυλινδρισμό που υπερβαίνει τα 1000cm ³	0	671.776	0,6	
61159900 Κολάν, κάλτσες, καλτσάκια από συνθετικές ίνες, με τίτλο (εξαιρούνται τα μάλλινα)	403.576	558.497	0,5	38,4
04041036 Ορός γάλακτος ή τροποποιημένος ορός γάλακτος	254.508	509.824	0,5	100,3
61130010 Ενδύματα πλεκτά ή κροσέ	206.701	422.556	0,4	104,4
85371000 Πίνακες, πάνελ, κονσόλες	197.447	286.870	0,3	45,3

Πηγή: [Eurostat, Comext, International Trade, EU trade since 1988 by HS2-4-6 and CN8 \(DS-045409\)](#)
(Reporter Greece)

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, οι αφίξεις τουριστών από την Κροατία στην Ελλάδα υπερδιπλασιάστηκαν το 2021 σε σχέση με το 2020, έτος κατά το οποίο έγιναν ιδιαίτερα αισθητές στον παγκόσμιο τουρισμό οι επιπτώσεις της πανδημίας. Ο αριθμός τους, ωστόσο, υπολείπεται του επιπέδου, στο οποίο είχαν φτάσει το 2018, οπότε ξεπέρασαν τις 33.000. Σημαντική αύξηση της τάξης του 228% κατέγραψαν οι αφίξεις τουριστών από την Ελλάδα στην Κροατία ανερχόμενες το 2022 σε 37.393 (από 11.389 το 2021).

Πίνακας 17: Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Κροατία

χιλ.	2017	2018	2019	2020	2021
Σύνολο αφίξεων	27.194	30.123	31.348	7.374	14.705
Αφίξεις από Κροατία	20,5	33,4	31,7	4,9	10,9
% στο σύνολο	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
% ετήσια μεταβολή	29,6	61,9	-4,9	-84,6	122,4
Μέση διανυκτέρευση	3	3	3	4,1	3,8

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος (εξαιρουμένων στοιχείων κρουαζιέρας)
Eurostat

Σημειώνεται, πάντως, ότι ο ως άνω αριθμός Κροατών τουριστών που επισκέπτονται την Ελλάδα, φαίνεται να υπολείπεται του πραγματικού, καθώς σημαντικός αριθμός Κροατών επιλέγει να επισκεφτεί την Ελλάδα αξιοποιώντας πακέτα διακοπών με πτήσεις charter από το αεροδρόμιο της Λιουμπλιάνα, στη Σλοβενία, προς Ηράκλειο, Ρόδο, Ζάκυνθο, Λευκάδα, Σκιάθο, Κεφαλλονιά, Σάμο, Κω και Κάρπαθο.

2.2 Άμεσες επενδύσεις

2.2.1 Επενδύσεις της Ελλάδας στην Κροατία

Οι ελληνικές επενδύσεις στην Κροατία κινούνται σε χαμηλά επίπεδα. Τομείς όπου έχει εκδηλωθεί ελληνική επενδυτική παρουσία στην Κροατία, είναι η ενέργεια με την Coral Croatia d.o.o., οι υπηρεσίες ενοικίασης αυτοκινήτων με τη Hertz Croatia (Autotechnica Fleet Services d.o.o.) που λειτουργεί ως θυγατρική της ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ, ο ναυτιλιακός εξοπλισμός με την εταιρεία LALIZAS, τα αναψυκτικά με την Coca Cola HBC, ο φαρμακευτικός με θυγατρική της Alapis και οι τουριστικές υποδομές με την εξαγορά του πολυτελούς τουριστικού θερέτρου 'Línka Bay Resort' από την 'DolphinCapital Investors'. Εντός του 2022, η Euroenergy, θυγατρική του ομίλου Libra, ανακοίνωσε τη δραστηριοποίησή της στην Κροατία μέσω της ανάπτυξης αιολικού πάρκου συνολικού προϋπολογισμού 150 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται επίσης ότι η εταιρεία ΑΒΑΞ ανέλαβε το έργο κατασκευής των δρόμων, στο τμήμα Duboka – Sparagonici/Zaradeze, που οδηγούν στην γέφυρα Pelješac, η οποία ολοκληρώθηκε το καλοκαίρι του 2022 και εγκαινιάστηκε παρουσία του Προέδρου της χώρας, Ζ. Milanović και του Πρωθυπουργού Α. Plenković.

Πίνακας 18: Επενδύσεις της Ελλάδας στην Κροατία⁶

εκ. ευρώ	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές	0	0	0	-1	3	2
Απόθεμα*	6	5	5	15	19	-

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

*Μη διαθέσιμα στοιχεία για το 2022

2.2.2 Επενδύσεις της Κροατίας στην Ελλάδα

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, οι κροατικές επενδύσεις στην Ελλάδα είναι σχεδόν μηδενικές. Τον Δεκέμβριο του 2022, ο κροατικός όμιλος Koncar Elektroindustrija d.d. υπέγραψε συμφωνία με την ΔΕΗ για την υλοποίηση πρώτης φάσης έργου υδροηλεκτρικού σταθμού Μεσοχώρας.

Πίνακας 19: Επενδύσεις της Κροατίας στην Ελλάδα

εκ. ευρώ	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ροές	0	0	-2	0	0	2
Απόθεμα*	0	0	0	0	0	-

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

*Μη διαθέσιμα στοιχεία για το 2022

⁶ Η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (HNB) δεν περιλαμβάνει στην καταγραφή των στατιστικών στοιχείων ροές και αποθέματα ΑΞΕ από την Ελλάδα. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται τα στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

2.3 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Κροατίας

Το διμερές θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας διαμορφώνεται ως ακολούθως:

- ❖ Συμφωνία Οικονομικής Συνεργασίας (ΦΕΚ 36Α/7.3.1996, έναρξη ισχύος 17.10.1998)
- ❖ Συμφωνία Διεθνών Οδικών Επιβατικών και Εμπορευματικών Μεταφορών (ΦΕΚ 120Α/11.06.1997, έναρξη ισχύος 05.03.1998)
- ❖ Συμφωνία Θαλασσίων Μεταφορών (ΦΕΚ 130Α/5.6.2002, έναρξη ισχύος 12.03.2003)
- ❖ Συμφωνία Αεροπορικών Μεταφορών (ΦΕΚ 14Α/31.01.2002, έναρξη ισχύος 03.03.2005)
- ❖ Συμφωνία Συνεργασίας στον Τομέα του Τουρισμού (ΦΕΚ 268Α/30.11.1999, έναρξη ισχύος 16.06.2000)
- ❖ Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος & Κεφαλαίου (ΦΕΚ 250Α/03.11.1998, έναρξη ισχύος 18.12.1998)
- ❖ Συμφωνία δια της ανταλλαγής Ρ/Δ για την ισχύ ορισμένων Συμφωνιών που είχαν συναφθεί με τη Γιουγκοσλαβία (ΦΕΚ 249Α/1995, έναρξη ισχύος 06.04.1995)
- ❖ Συμφωνία για συνεργασία και αμοιβαία συνδρομή σε τελωνειακά θέματα Ελλάδας – Γιουγκοσλαβίας (ΦΕΚ 94Α/22.05.1985, έναρξη ισχύος 01.02.1986) - διατηρήθηκε σε ισχύ με την προαναφερθείσα Συμφωνία του 1995
- ❖ Συμφωνία Ελλάδας – Γιουγκοσλαβίας περί αμοιβαίας απαλλαγής εκ του φόρου εισοδήματος κερδών προερχόμενων εκ της εκμετάλλευσης πλοίων και αεροσκαφών σε διεθνή επικοινωνία (ΦΕΚ 176Α/16.10.1967, έναρξη ισχύος 14.03.1968) – διατηρήθηκε σε ισχύ με την προαναφερθείσα Συμφωνία του 1995
- ❖ Πρωτόκολλο 3^{ης} Συνόδου Μικτής Διπλωματικής Επιτροπής - Μ.Δ.Ε Οικονομικής Συνεργασίας, Αθήνα, 25.11.2008 (ΦΕΚ 115Α/17.07.2009)
- ❖ Πρωτόκολλο 2^{ης} Συνόδου Μικτής Διπλωματικής Επιτροπής - Μ.Δ.Ε Οικονομικής Συνεργασίας, Ζάγκρεμπ, 18.05.2001 (ΦΕΚ 67Α/08.04.2002)
- ❖ Πρωτόκολλο 1^{ης} Συνόδου Μικτής Διπλωματικής Επιτροπής - Μ.Δ.Ε Οικονομικής Συνεργασίας, Αθήνα, 19.09.2000 (ΦΕΚ 59Α/27.03.2001)

2.4 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2022

Το Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ πραγματοποίησε, το τελευταίο τρίμηνο του 2022⁷, τις ακόλουθες δράσεις, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της διμερούς οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας, την ενίσχυση της συνδεσιμότητας και την προστασία των ελληνικών προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ στην κροατική αγορά:

➤ Επαφές με Οικονομικό Επιμελητήριο Κροατίας και Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών για επανενεργοποίηση διμερούς συνεργασίας μετά το 2018, οπότε είχε πραγματοποιηθεί η τελευταία κοινή δράση. Η συνάντηση (μέσω τηλεδιάσκεψης) των δύο Επιμελητηρίων, σε υπηρεσιακό επίπεδο, πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2023.

⁷ Ο απολογισμός αφορά στο 4^ο τρίμηνο του 2022, οπότε το Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ στελεχώθηκε με Προϊστάμενο. Ελλείπει Προϊσταμένου, δεν είχε υποβληθεί ετήσιος προγραμματισμός του Γραφείου ΟΕΥ Ζάγκρεμπ για το 2022.

- Παρέμβαση σε κροατικές Αρχές για προστασία ΠΓΕ «Μακεδονία» σε αγορά χώρας, βάσει συγκεκριμένης τεκμηρίωσης. Η παρέμβαση έγινε δεκτή από τις κροατικές Αρχές, οι οποίες μας ενημέρωσαν ότι έλαβαν τα προβλεπόμενα μέτρα.
- Διευκόλυνση σιδηροδρομικής εμπορευματικής σύνδεσης Ελλάδας με Κεντρική Ευρώπη μέσω Κροατίας, λόγω έργων σε σερβικό σιδηροδρομικό δίκτυο: Συναντήσεις με αρμόδιες κροατικές σιδηροδρομικές Αρχές HZ Infrastruktura και HZ Cargo και συντονισμός για διέλευση εμπορικών συρμών με προορισμό την Ελλάδα, μέσω Κροατίας.
- Συνάντηση με κροατικό Υπουργείο Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης για σχεδιασμό διμερούς συνάντησης (μέσω τηλεδιάσκεψης) με θέμα τον έλεγχο ΑΞΕ για λόγους ασφάλειας ή δημόσιας τάξης. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2023
- Συνάντηση με κροατική Τελωνειακή Διοίκηση για θέματα ενίσχυσης συνδεσιμότητας (μεταφορά τεχνογνωσίας για υλοποίηση πρωτοβουλίας πράσινων λωρίδων).
- Συμμετοχή (εξ αποστάσεως) σε ετήσια διάσκεψη CEFTA – επίσημη υπογραφή Μνημονίων Κατανόησης Κροατίας με Βοσνία και Ερζεγοβίνη και Μαυροβούνιο (09.12.2022).
- Συναντήσεις με κροατικό Οργανισμό Τουρισμού και Ένωση ταξιδιωτικών πρακτόρων (μαζί με επικεφαλής Γρ. ΕΟΤ Βελιγραδίου με αρμοδιότητα και για Κροατία) για ενίσχυση διμερούς τουριστικής συνεργασίας.
- Συμμετοχή σε αποστολή που διοργάνωσε το κροατικό Υπουργείο Εξωτερικών για τους Οικονομικούς Συμβούλους των εδώ Πρεσβειών στην περιοχή της Ίστριας - επίσκεψη σε ναυπηγεία 'Uljanik' σε Πούλα και συνάντηση με εμπορικό διευθυντή ναυπηγείου.
- Συνάντηση με κροατικό Οργανισμό Καινοτομίας HAMAG-BICRO για προώθηση διμερούς συνεργασίας σε καινοτομία.
- Συναντήσεις με Δ/ντές Τροφίμων και Υπευθύνους αγορών των μεγαλύτερων αλυσίδων λιανεμπορίου σε Κροατία για προώθηση ελληνικών προϊόντων.

3 Συμπεράσματα – προτάσεις

3.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Οι εμπορικές σχέσεις Ελλάδας – Κροατίας διαγράφουν, όπως προαναφέρθηκε, μία έντονα ανοδική πορεία την τελευταία πενταετία. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα χαρακτηριστικά της κροατικής οικονομίας και αγοράς, καθώς και την ένταξη της χώρας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά περιθώρια περαιτέρω αύξησης του διμερούς εμπορίου και διεύρυνσης των κλάδων που περιλαμβάνει. Προς αυτήν την κατεύθυνση θα συνέβαλε σημαντικά η ενίσχυση της συνδεσιμότητας μεταξύ των δύο οικονομιών, μέσω των θαλάσσιων και αεροπορικών και σιδηροδρομικών μεταφορών.

Οι Κροάτες καταναλωτές διαθέτουν σαφώς υψηλότερο εισόδημα από τον μέσον όρο των βαλκανικών χωρών, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας διαγράφει ανοδική πορεία την τελευταία πενταετία (βλ. ανωτέρω κεφ. 1.1 και 1.1.2). Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat, το 2021, δαπάνησαν περίπου το 20% του προϋπολογισμού τους σε τρόφιμα και μη αλκοολούχα και περίπου το 3,5% σε αλκοολούχα ποτά. Η εισοδηματική ανισότητα μεταξύ περιοχών και κοινωνικών ομάδων πλησιάζει τον μέσο όρο της ΕΕ, με τη χώρα να έχει δείκτη Gini 29,5 μονάδων (μέσος όρος ΕΕ 30,1 μονάδες), βάσει των τελευταίων στοιχείων της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Το επίπεδο των τιμών στην Κροατία είναι γενικά υψηλό, ακόμη και σε σύγκριση με τιμές παρόμοιων προϊόντων/υπηρεσιών σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι 25% (από το 2016 υπάρχουν επίσης μειωμένοι συντελεστές 13% και 5% για συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες), ενώ οι τιμές των ακινήτων έχουν εκτοξευθεί την τελευταία τριετία. Υπολογίζεται ότι οι τιμές των ακινήτων έχουν αυξηθεί κατά 36,2% σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα, με αποτέλεσμα το χρέος των νοικοκυριών να διογκωθεί από 34% σε 42% του ΑΕΠ σε χρονικό διάστημα ενός έτους.

Όσον αφορά στην καταναλωτική τους συμπεριφορά, οι Κροάτες παραμένουν ευαίσθητοι στις τιμές. Σε έρευνα που δημοσιεύθηκε στην διαδικτυακή εφημερίδα Total Croatia News, το 54% των Κροατών που συμμετείχαν, δήλωσε ότι η τιμή αποτελεί το σημαντικότερο κριτήριο όταν αγοράζουν τρόφιμα. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αλλαγή στις διατροφικές συνήθειες των Κροατών, η οποία οφείλεται στην εξάπλωση των υπεραγορών στη χώρα, καθώς και στις επιρροές από τον μεγάλο αριθμό τουριστών.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Κροατία αναπτύσσεται σταθερά τα τελευταία χρόνια, με σημείο καμπής την πανδημία. Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Ηλεκτρονικού Εμπορίου της Κροατίας (Udruga eCommerce Hrvatska), η αξία του διαδικτυακού λιανικού εμπορίου στη χώρα ανήλθε, το 2020, σε 464 εκατ. ευρώ. Το 40% των αγοραστών παραγγέλλει από καταστήματα εκτός Κροατίας, κυρίως από Κίνα και ΕΕ. Το μεγαλύτερο μερίδιο του κροατικού ηλεκτρονικού εμπορίου καταλαμβάνουν τα προϊόντα μόδας, που αντιπροσωπεύουν το 42% των συνολικών εσόδων. Ακολουθούν τα ηλεκτρονικά είδη (Electronics & Media) με 23% και τα τρόφιμα και είδη προσωπικής φροντίδας (Food & Personal Care) με 13%.

Υπό το φως των ανωτέρω, η παρουσία ελληνικών προϊόντων στην κροατική αγορά έχει σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης. Επιπλέον, δεδομένου ότι τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Κροατία οι τουριστικές ροές φαίνεται να επανέρχονται ή και να ξεπερνούν το επίπεδο του 2019, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις πρώτον, για προέλκυση περισσότερων Κροατών τουριστών στην Ελλάδα και δεύτερον, για διοργάνωση κοινών τουριστικών πακέτων για τουρίστες από τρίτες χώρες. Παρατίθενται, κατωτέρω, ορισμένοι προτεινόμενοι κλάδοι ενδιαφέροντος, με την επισήμανση ότι το Γραφείο ΟΕΥ Ζάγκρεμπ είναι διαθέσιμο να συμβάλει σε οποιαδήποτε προσπάθεια Οργανισμού, Επιμελητηρίου, Συνδέσμου ή εταιρείας για τη διοργάνωση επιχειρηματικής αποστολής ή / και B2B συναντήσεων.

Πίνακας 20: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Α/Α	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τρόφιμα	<p>Η παρουσία ελληνικών προϊόντων στην κροατική αγορά έχει σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης. Ειδικότερα, κατηγορίες τροφίμων που θα είχαν περισσότερες πιθανότητες διείσδυσης είναι οι ακόλουθες: (i) φρούτα και λαχανικά (π.χ. ντομάτα, εσπεριδοειδή, καρπούζι, παντζάρι), συμπεριλαμβανομένων συσκευασμένων λαχανικών στον ατμό, (ii) γαλακτοκομικά/ τυροκομικά και ιδιαίτερα γιαούρτι και φέτα, (iii) ξηροί καρποί και ειδικότερα φυστίκι Αιγίνης, (iv) γύρος, (v) πίτες και (vi) σνακ. Επιπλέον, η ανεπτυγμένη τουριστική βιομηχανία της Κροατίας παρουσιάζει ευκαιρίες για αυξημένη ζήτηση σε <i>premium</i> προϊόντα τροφίμων.</p> <p>Σύμφωνα με μελέτη της Fitch, κατά την περίοδο 2022-2026 οι δαπάνες για τρόφιμα στην Κροατία αναμένεται να αυξηθούν με μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης κατά 4% με τη σχετική δαπάνη να διαμορφώνεται σε 8,1 δισ. ευρώ το 2026.</p> <p>Η κατηγορία των φρούτων αναμένεται να καταγράψει την υψηλότερη αύξηση δαπανών. Συγκεκριμένα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης για φρέσκα και κονσερβοποιημένα φρούτα, κατά την περίοδο 2022-2026, διαμορφώνεται στο 9,8%. Ως εκ τούτου, η σχετική δαπάνη θα αυξηθεί από 0,9 δισ. ευρώ το 2022 σε 1,3 δισ. ευρώ το 2026.</p>
2	Τεχνολογίες Επικοινωνίας & Πληροφοριών	<p>Οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές για την κροατική αγορά τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφοριών παρουσιάζουν ανοδική τάση. Με μέση ετήσια ανάπτυξη περίπου 6,4%, σε ετήσια βάση, κατά την περίοδο 2022-2026, η ετήσια δαπάνη εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 2,4 δισ. ευρώ έως το 2026.</p>

		<p>Σημειώνεται ότι το 2021 ο ρυθμός αύξησης είχε ανέλθει στο 15,1%, καθώς τεχνολογίες που εξυπηρετούσαν την εξ αποστάσεως εργασία και το ηλεκτρονικό εμπόριο κατέγραψαν μεγάλη αύξηση ζήτησης κατά την περίοδο της πανδημίας. Επιπλέον, οι κροατικές επιχειρήσεις ενίσχυσαν σημαντικά τη χρήση διαδικτυακών εφαρμογών / πλατφορμών, ώστε να αντιμετωπίσουν την πρόκληση της πανδημίας.</p> <p>Σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν, τέλος και οι υποστηρικτικές υποδομές. Αξιόλογες επενδύσεις υλοποιούνται στο δίκτυο 5G, επιτρέποντας μεγαλύτερες ταχύτητες και πιο εκτεταμένη κάλυψη.</p>
3	Κατασκευές / δομικά υλικά	<p>Σημαντική ανάπτυξη σημειώνεται στον τομέα των οικιστικών και μη οικιστικών κτηρίων της Κροατίας. Μετά τους σεισμούς του 2020, διενεργείται μία σειρά από έργα αποκατάστασης κτηρίων στην πόλη του Ζάγκρεμπ, τα οποία ενισχύουν τη ζήτηση για δομικά υλικά. Επιπλέον, σημειώνονται η αύξηση στις ανακαινίσεις ιδιωτικών κατοικιών, κατά τη διάρκεια της πανδημίας και στις επενδύσεις στην ενεργειακή αποδοτικότητα των κτηρίων, λόγω της αύξηση των τιμών ενέργειας, εξελίξεις οι οποίες συνεπάγονται και ανάλογη αύξηση της ζήτησης στα συναφή δομικά υλικά. Τέλος, η αύξηση στις τουριστικές ροές, μετά την παγκόσμια κρίση στον τουριστικό κλάδο λόγω της πανδημίας και οι επενδύσεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εφοδιαστικών αλυσίδων αναμένεται ότι θα τονώσουν την μη οικιστική κατασκευαστική δραστηριότητα.</p> <p>Σημαντικά έργα έχουν επίσης αναληφθεί στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών, τα οποία σύμφωνα με τον Υπουργό Θάλασσας, Μεταφορών και Υποδομών της Κροατίας, Oleg Butković εξελίσσονται κανονικά. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα έργα βελτίωσης του σιδηροδρομικού δικτύου (μέσω κατασκευής διπλής γραμμής) από Karlovac (60 χλμ. νοτιοδυτικά του Ζάγκρεμπ) μέχρι Ζάγκρεμπ και από Dugo Selo (20 χλμ. ανατολικά του Ζάγκρεμπ) έως τα σύνορα με Ουγγαρία, καθώς και η βελτίωση της σιδηροδρομικής σύνδεσης Novska (110 χλμ. νοτιοδυτικά του Ζάγκρεμπ) – Dugo Selo. Στις οδικές υποδομές ο αυτοκινητόδρομος μεταξύ Pazin και Cerovlje, στην Ίστρια αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το 2024.</p>

4	Τουρισμός	Βάσει των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων, οι αφίξεις Κροατών τουριστών στην Ελλάδα διπλασιάστηκαν το 2021 σε σχέση με το 2020, αλλά υπάρχουν ακόμα σημαντικά περιθώρια αύξησης εάν ληφθεί υπ' όψιν το 2018 (βλ. τουριστικά στοιχεία σε κεφ. 2.1.2). Πέραν της διμερούς τουριστικής συνεργασίας, κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθούν οι δυνατότητες συνεργασίας για διοργάνωση κοινών πακέτων προσέλκυσης τουριστών από τρίτες χώρες.
---	-----------	---

3.2 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

- Ενίσχυση συνεργασίας στον τομέα της συνδεσιμότητας, προκειμένου να καταστεί ευκολότερη η πρόσβαση των ελληνικών προϊόντων στην Κροατία.
- Συναντήσεις με Διοικήσεις λιμένων Κροατίας για διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας.
- Προβολή ελληνικής κουζίνας με συμμετοχή Έλληνα chef σε εκδήλωση Taste the Mediterranean στο Σπλιτ.
- Προωθητική ενέργεια για προβολή Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού σε συνεργασία με εδώ ταξιδιωτικά πρακτορεία.
- Προώθηση διμερούς συνεργασίας σε διοργάνωση κοινών τουριστικών πακέτων και σε κρουαζιέρα.
- Διερεύνηση του ενδιαφέροντος συνεργασίας μεταξύ των βιοτεχνικών Επιμελητηρίων Ελλάδας – Κροατίας.
- Συμμετοχή σε έκθεση εξοπλισμού κατασκευών και εργαλείων 'BIAM', στο Ζάγκρεμπ, τον Απρίλιο 2023.
- Συμμετοχή στην Έκθεση δομικών υλικών 'Saso', στο Σπλιτ, 18-21.10.2023.
- Προσέλκυση επισκεπτών και δυνητικών αγοραστών (hosted buyers program) από την κροατική αγορά σε εκδηλώσεις και κλαδικές εκθέσεις που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα.

3.3 Προτάσεις ενίσχυσης διμερούς θεσμικού πλαισίου

Λαμβάνοντας υπ' όψιν το υφιστάμενο διμερές συμβατικό πλαίσιο, το γεγονός ότι η Κροατία είναι κράτος μέλος ΕΕ και από 1.1.2023 εισήλθε στην Ευρωζώνη και τον χώρο Schengen, τις υφιστάμενες σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, καθώς και τους ως άνω προτεινόμενους κλάδους ενδιαφέροντος, θα μπορούσαν να διερευνηθούν οι δυνατότητες ενίσχυσης του διμερούς θεσμικού πλαισίου στους τομείς του τουρισμού, της συνδεσιμότητας και της ψηφιακής διακυβέρνησης.

4 Παράρτημα

4.1 Χρήσιμες διευθύνσεις

Αρχή / Φορείας	Τηλέφωνο	Email	Ιστοσελίδα
Ελληνική Πρεσβεία	38514810444	gremb.zgb@mfa.gr	https://www.mfa.gr/missionabroad/en/croatia-en
Γραφείο ΟΕΥ	38514835716	ecocom-zagreb@mfa.gr	https://agora.mfa.gr
Προξενικό Γραφείο	38514812202	grcon.zgb@mfa.gr	https://www.mfa.gr/missionabroad/en/croatia-en
Ministry of Foreign and European Affairs	38514569964	Konzularni.poslovi@mvep.hr	https://mvep.gov.hr/
Ministry of Finance	38514591333	kornelija.vuckovic@mfin.hr	www.mfin.gov.hr
Ministry of Economy and Sustainable Development	38516106111	javnost@mingor.hr	www.mingor.gov.hr
Customs Administration	38516211300	javnost@carina.hr	www.carina.gov.hr
Ministry of Agriculture	38516106111	glavno.tajnistvo@mps.hr	www.poljoprivreda.gov.hr
Ministry of Maritime Affairs, Transport and Infrastructure	38516169111	info@mmpi.hr	www.mmpi.gov.hr
Ministry of Tourism and Sport	38516169180	pisarnica@mints.hr	www.mints.gov.hr
Ministry of Regional Development and EU Funds	38516400600	uzoj@mzo.hr	www.mzo.gov.hr

Ministry of Science and Education	38514569000	uzoj@mzo.hr	www.mzo.gov.hr
Min. of Labour, Pension System, Family and Soc. Policy	38516109843	pisarnica@mrosp.hr	www.mrosp.gov.hr
Ministry of Defence	38514567111	infor@morh.hr	www.morh.hr
Ministry of Interior	38516122111	pisarnica@mup.hr	www.mup.gov.hr
Policija	192, 38516122111	policija@mup.hr	www.mup.gov.hr
Ministry of Physical Planning, Construction and State Assets	38513782444	pitanja@mpgi.hr	www.mpgi.gov.hr
Ministry of Health	38514607555	pisarnica@miz.hr	www.zdravlje.gov.hr
Ministry of Justice and Public Administration	38513714000	press@mpu.hr	www.mpu.gov.hr
Ministry of Croatian Veterans' Affairs	38512308888	ministarstvo@branitelji.hr	www.branitelji.gov.hr
Ministry of Culture and Media	38514866200	pisarnica@min-kulture.hr	www.min-kulture.gov.hr
Croatian Chamber of Economy	38514561555	hgk@hgk.hr	www.hgk.hr
Croatian Chamber of Civil Engineers	38515508444	info@hkie.hr	www.hkie.hr
Croatian Chamber of Trades and Crafts	38514806666	hok@hok.hr	www.hok.hr

Croatian National Bank	38514564555	info@hnb.hr	www.hnb.hr
Croatian Bank for Reconstruction and Development	3851459166	ured-uprave@hbor.hr	www.hbor.hr
Zagrebacka banka d.d.	38513773333	zaba@unicreditgroup.zaba.hr	www.zaba.hr
Privredna Banka d.d.	38514891310	pbz365@pbz.hr	www.pbz.hr
Erste Steiermarkische Bank d.d.	38562375000	erstebank@erstebank.hr	www.erstebank.hr
Raiffeisenbank Austria d.d.	38562626262	rbainvest@rbainvest.hr	www.rba.hr
Societe Generale Splitska Banka d.d.	38521304304	info@splitskabanka.hr	www.splitskabanka.hr
Zagreb Trade Fair	38516503222	zv@zv.hr	www.zv.hr
Split Trade Fair	38521435530	info@sajamsplit.hr	www.sajamsplit.hr
Esplanade Zagreb	38514566666	info@esplanade.hr	www.esplanade.hr
The Westinn Zagreb	38514892000	westin.zagreb@westin.com	www.westin.com
Hotel Dubrovnik	38514863512	info@hotel-dubrovnik.hr	www.hotel-dubrovnik.hr
European Commission Representative Office in Zagreb	38514681300	comm-rep-zag@ec.europa.eu	www.ec.europa.eu/croatia/

Embassy of Bulgaria	38514646609	Embassy.Zagreb@mfa.bg	
Embassy of France	38514893600	diplo@ambafrance-hr.org	https://hr.ambafrance.org
Embassy of Italy	38514846386	amb.zagabria@esteri.it	
Embassy of Israel	38516169500	info@zagreb.mfa.gov.il	
Embassy of Kosovo	38514827742	embassy.croatia@rks-gov.net	
Embassy of Hungary	38514890900	mission.zgb@mfa.gov.hu	http://www.mfa.gov.hu/emb/zagreb
Embassy of Netherlands	38514642200	zag@minbuza.nl	www.netherlandsandyou.nl
Embassy of Germany	38516300100	info@zagreb.diplo.de	www.zagreb.diplo.de
Embassy of Romania	38514677550	zagreb@mae.ro	
Embassy of Russian Federation	38513755038	vat@hi.htnet.hr	
Embassy of USA	38516612200	protocolEmbZgb@state.gov	https://hr.usembassy.gov/hr/
Embassy of North Macedonia	38514572812	zagreb@mfa.gov.mk	
Embassy of Serbia	38514579067	srb.emb.croatia@mfa.rs	

Embassy of Spain	38514848950	emb.zagreb@maec.es	
Embassy of Turkiye	38514864660	embassy.zagreb@mfa.gov.tr	
Embassy of United Kingdom	38516009100	british.embassyzagreb@fcdo.gov.uk	
State Intellectual Property Office	38516106100	info@dziv.hr	www.dziv.hr
Central Bureau of Statistics	385148061111	info@dzs.hr	www.dzs.hr
HITRO	38516127254	info@hitro.hr	www.hitro.hr
Croatian Competition Agency	38516176448	agencija.ztn@aztn.hr	www.aztn.hr
Croatian Standards Institute	38516106095	hzn@hzn.hr	www.hzn.hr
Financial Agency (FINA)	38516001540	info@fina.hr	www.fina.hr
Croatian Accreditation Agency	38516106322	akreditacija@akreditacija.hr	www.akreditacija.hr
The Institute of Economics	38512362200	eizagreb@eizg.hr	www.eizg.hr
Agency for Investments and Competitiveness	38516286800	info@aik-invest.hr	www.aik-invest.hr
Croatian Employers' Association- HUP	38514897555	hup@hup.hr	www.hup.hr

Croatian Trade Union Association	38514655622	hurs@hurs.eu	www.hurs.eu
Croatian Banking Association	38514860080	info@hub.hr	www.hub.hr
Croatian Medical Chamber	38514500830	hlk@hlk.hr	www.hlk.hr
Udruga KoHOM-Doctors' Association	38513860753	kohom.hr@gmail.com	www.kohom.hr

4.2 Εξαγωγές αγαθών Κροατίας

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	18520830	24284254	100,0	31,1
27 - ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	2199565	4775767	19,7	117,1
85 - ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	1693019	2005143	8,3	18,4
84 - ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	1372231	1651701	6,8	20,4
44 - ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	1036067	1362234	5,6	31,5
30 - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	970170	994742	4,1	2,5
73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	621063	735441	3,0	18,4
39 - ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	592600	731594	3,0	23,5
76 - ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	612424	718776	3,0	17,4
87 - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	655706	698425	2,9	6,5
94 - ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ.	543926	657428	2,7	20,9

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑ Ή ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ				
61 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	524630	648832	2,7	23,7
10 - ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	370028	542119	2,2	46,5
72 - ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	402788	525385	2,2	30,4
48 - ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	337354	454628	1,9	34,8
33 - ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	310527	372475	1,5	19,9
64 - ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	276416	319621	1,3	15,6
25 - ΑΛΑΤΙ, ΘΕΙΟ, ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	260617	292058	1,2	12,1
70 - ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	220860	286857	1,2	29,9
21 - ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	243840	280791	1,2	15,2
86 - ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ (ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ) ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	127423	268483	1,1	110,7
01 - ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	219229	266576	1,1	21,6
24 - ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	162865	263708	1,1	61,9
03 - ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	230251	259822	1,1	12,8
90 - ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ Ή ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	225250	257782	1,1	14,4
19 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ Ή ΤΟ ΓΑΛΑ. ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ	217355	253272	1,0	16,5

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
62 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	182288	244542	1,0	34,2
12 - ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ. ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ	206496	224417	0,9	8,7
18 - ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	186508	221906	0,9	19,0
68 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΥΛΕΣ	164271	212834	0,9	29,6
89 - ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑ	363326	208043	0,9	-42,7
22 - ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	160520	205782	0,8	28,2
16 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ Ή ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ, ΜΑΛΑΚΙΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ	135050	172048	0,7	27,4
15 - ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	118132	165667	0,7	40,2
71 - ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ. ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ	102688	158030	0,7	53,9
93 - ΟΠΛΑ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	135619	156172	0,6	15,2
29 - ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	112663	150334	0,6	33,4
02 - ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΦΑΓΙΩΝ, ΒΡΩΣΙΜΑ	113164	149525	0,6	32,1
42 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΖΩΑ. ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΕΡΑ	139705	135355	0,6	-3,1
38 - ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	107409	131713	0,5	22,6
31 - ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	195996	119630	0,5	-39,0
40 - ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	113590	115024	0,5	1,3
74 - ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	86258	105552	0,4	22,4
04 - ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ. ΜΕΛΙ	78651	104954	0,4	33,4

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΦΥΣΙΚΟ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ				
23 - ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	89032	103663	0,4	16,4
28 - ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΤΩΝ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΤΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ Ή ΤΩΝ ΙΣΟΤΟΠΩΝ	75719	93585	0,4	23,6
32 - ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	76471	92489	0,4	20,9
07 - ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	74021	89588	0,4	21,0
08 - ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	66729	87900	0,4	31,7
17 - ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	60926	85426	0,4	40,2
20 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	64152	81133	0,3	26,5
34 - ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΛΥΣΙΜΟ (ΑΛΙΣΙΒΕΣ), ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ, ΚΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ, ΠΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ, «ΚΕΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ» ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΓΥΨΟ	72334	79683	0,3	10,2
49 - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ Ή ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	64076	76554	0,3	19,5
83 - ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	49795	64675	0,3	29,9
69 - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	49300	58056	0,2	17,8
41 - ΔΕΡΜΑΤΑ (ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)	58427	56447	0,2	-3,4
47 - ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ Ή ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ	48381	53157	0,2	9,9

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΚΥΤΤΑΡΙΝΙΚΕΣ ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΧΑΡΤΙΉ ΧΑΡΤΟΝΙ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ (ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ)				
88 - ΑΕΡΟΠΛΟΪΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΪΑ	21966	51696	0,2	135,3
95 - ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	49890	50582	0,2	1,4
96 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	40642	46982	0,2	15,6
11 - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ. ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΠΟ ΣΙΤΑΡΙ	35192	45542	0,2	29,4
54 - ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ. ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΛΟΥΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΜΟΡΦΕΣ, ΑΠΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	34898	43909	0,2	25,8
55 - ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	33163	36253	0,1	9,3
82 - ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	31559	33914	0,1	7,5
56 - ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΧΟΝΤΡΑ ΣΧΟΙΝΙΑ. ΕΙΔΗ ΣΧΟΙΝΟΠΟΙΙΑΣ	26388	32554	0,1	23,4
63 - ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΡΑΚΗ	30409	29760	0,1	-2,1
65 - ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	16930	25624	0,1	51,4
09 - ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	21373	24733	0,1	15,7
60 - ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	11491	23405	0,1	103,7
36 - ΠΥΡΙΤΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΠΥΡΟΤΕΧΝΙΑΣ. ΣΠΙΡΤΑ. ΠΥΡΟΦΟΡΙΚΑ ΚΡΑΜΑΤΑ. ΕΥΦΛΕΚΤΕΣ ΥΛΕΣ	17632	21687	0,1	23,0
59 - ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΜΠΟΤΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΑ Ή ΜΕ ΑΠΑΝΩΤΕΣ ΣΤΡΩΣΕΙΣ. ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	16281	20856	0,1	28,1
81 - ΑΛΛΑ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΚΕΡΑΜΟΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ	13857	19094	0,1	37,8
91 - ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΙΑ	25973	17951	0,1	-30,9
66 - ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΗΛΙΟ, ΡΑΒΔΟΙ (ΜΠΑΣΤΟΥΝΙΑ), ΡΑΒΔΟΙ-ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, ΜΑΣΤΙΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΙ	13341	17358	0,1	30,1

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ				
26 - ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ	18041	17181	0,1	-4,8
58 - ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ. ΔΑΝΤΕΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΕΠΙΣΤΡΩΣΗΣ. ΕΙΔΗ ΤΑΙΝΙΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ. ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ	14105	14542	0,1	3,1
78 - ΜΟΛΥΒΔΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΟΛΥΒΔΟ	11512	11668	0,0	1,4
35 - ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΚΟΛΛΕΣ. ΕΝΖΥΜΑ	7970	11131	0,0	39,7
52 - ΒΑΜΒΑΚΙ	10912	9865	0,0	-9,6
92 - ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΥΤΩΝ	5516	7759	0,0	40,7
51 - ΜΑΛΛΙ, ΤΡΙΧΕΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Ή ΧΟΝΤΡΟΕΙΔΕΙΣ. ΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΟΝΤΡΟΤΡΙΧΕΣ	5940	7606	0,0	28,0
05 - ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	5900	7419	0,0	25,7
06 - ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	4650	5722	0,0	23,1
75 - ΝΙΚΕΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΝΙΚΕΛΙΟ	1541	4208	0,0	173,1
43 - ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ	2826	3194	0,0	13,0
37 - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2243	2564	0,0	14,3
79 - ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟ	2515	2431	0,0	-3,3
13 - ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	1590	2406	0,0	51,3
99 - ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	3159	2289	0,0	-27,5
57 - ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	1405	1621	0,0	15,4
67 - ΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΥΠΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΤΕΡΑ Ή ΑΠΟ ΠΟΥΠΟΥΛΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΑΝΘΗ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΡΙΧΕΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	535	956	0,0	78,7
97 - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	497	743	0,0	49,5
46 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΙΑΣ	379	733	0,0	93,4
53 - ΑΛΛΕΣ ΦΥΤΙΚΕΣ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ.	386	353	0,0	-8,5

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ				
45 - ΦΕΛΛΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ	112	146	0,0	30,4
80 - ΚΑΣΣΙΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΣΣΙΤΕΡΟ	76	137	0,0	80,3
14 - ΠΛΕΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	117	121	0,0	3,4
50 - ΜΕΤΑΞΙ	17	15	0,0	-11,8

4.3 Εισαγωγές αγαθών Κροατίας

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	29230302	42500460	100,0	45,4
27 - ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΑΣΦΑΛΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΕΡΙΑ ΟΡΥΚΤΑ	4400345	10921739	25,7	148,2
84 - ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΝΟΗΣΕΙΣ. ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΩΝ Ή ΣΥΣΚΕΥΩΝ	2538464	3184914	7,5	25,5
85 - ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΗΧΟΥ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ Ή ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΩΝ	2429995	3012430	7,1	24,0
87 - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΕΡΣΑΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	1910628	2457756	5,8	28,6
30 - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1511946	1654014	3,9	9,4
39 - ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	1361340	1638363	3,9	20,3
72 - ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	942171	1279845	3,0	35,8
73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	838287	993954	2,3	18,6
61 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	757010	949651	2,2	25,4
76 - ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	691907	899090	2,1	29,9
94 - ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ.	605008	771003	1,8	27,4

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΉ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ. ΛΑΜΠΕΣ-ΡΕΚΛΑΜΕΣ, ΦΩΤΕΙΝΑ ΣΗΜΑΤΑ, ΦΩΤΕΙΝΕΣ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ. ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ				
48 - ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙΉ ΧΑΡΤΟΝΙ	507624	726327	1,7	43,1
90 - ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣΉ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΜΕΤΡΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥΉ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝΉ ΣΥΣΚΕΥΩΝ	553091	662873	1,6	19,8
02 - ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΦΑΓΙΩΝ, ΒΡΩΣΙΜΑ	394431	566211	1,3	43,6
44 - ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	423411	563911	1,3	33,2
62 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	414437	538450	1,3	29,9
33 - ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣΉ ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	419781	484829	1,1	15,5
64 - ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	385990	469413	1,1	21,6
04 - ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ. ΜΕΛΙ ΦΥΣΙΚΟ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	292794	426850	1,0	45,8
38 - ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	451391	416316	1,0	-7,8
19 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣΉ ΤΟ ΓΑΛΑ. ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ	329918	412724	1,0	25,1
29 - ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	305292	365580	0,9	19,7
23 - ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ. ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ	286129	360425	0,8	26,0
40 - ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	335934	358435	0,8	6,7
71 - ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑΉ ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣΉ ΠΑΡΟΜΟΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	111033	344830	0,8	210,6

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ. ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ. ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ				
31 - ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	141382	341638	0,8	141,6
74 - ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	281223	335899	0,8	19,4
22 - ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	278644	333732	0,8	19,8
24 - ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	173707	317582	0,7	82,8
21 - ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	260147	301771	0,7	16,0
08 - ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	245393	299530	0,7	22,1
32 - ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ. ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ, ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ. ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΟΚΟΙ). ΜΕΛΑΝΙΑ	248038	281701	0,7	13,6
89 - ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΪΑ	149508	278399	0,7	86,2
70 - ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	189530	264143	0,6	39,4
07 - ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	187840	244050	0,6	29,9
15 - ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ ΒΡΩΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ. ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΗΣ Ή ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	159892	243360	0,6	52,2
18 - ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	199885	226086	0,5	13,1
95 - ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	181412	225685	0,5	24,4
34 - ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΛΥΣΙΜΟ (ΑΛΙΣΙΒΕΣ), ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ, ΚΕΡΙΑ ΤΕΧΝΗΤΑ, ΚΕΡΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ, ΚΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ, ΠΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΑ, «ΚΕΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ» ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΟΝΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΓΥΨΟ	192695	223159	0,5	15,8
03 - ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	158671	212736	0,5	34,1
69 - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	155162	204807	0,5	32,0
20 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	142213	181951	0,4	27,9
83 - ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	147411	173890	0,4	18,0

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
68 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΥΛΕΣ	129448	172209	0,4	33,0
28 - ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΤΩΝ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΤΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ Ή ΤΩΝ ΙΣΟΤΟΠΩΝ	118416	167135	0,4	41,1
41 - ΔΕΡΜΑΤΑ (ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)	177417	165316	0,4	-6,8
01 - ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	136443	163546	0,4	19,9
86 - ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ (ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ) ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	62875	155577	0,4	147,4
16 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ Ή ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ, ΜΑΛΑΚΙΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ	113697	142102	0,3	25,0
96 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	122555	139328	0,3	13,7
82 - ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ ΠΙΡΟΥΝΙΑ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ, ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	121623	137581	0,3	13,1
88 - ΑΕΡΟΠΛΟΪΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΪΑ	59686	131057	0,3	119,6
17 - ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	80922	130691	0,3	61,5
42 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΖΩΑ. ΕΙΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΙΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΝΤΕΡΑ	95185	127773	0,3	34,2
35 - ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΚΟΛΛΕΣ. ΕΝΖΥΜΑ	82667	125470	0,3	51,8
63 - ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΡΑΚΗ	113896	123690	0,3	8,6
10 - ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	83962	123284	0,3	46,8
25 - ΑΛΑΤΙ, ΘΕΙΟ, ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	94613	115588	0,3	22,2
09 - ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	85240	115210	0,3	35,2
12 - ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ.	71290	113687	0,3	59,5

CN2, εκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜΕΣ				
60 - ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	48319	95114	0,2	96,8
56 - ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ, ΣΧΟΙΝΙΑ ΚΑΙ ΧΟΝΤΡΑ ΣΧΟΙΝΙΑ. ΕΙΔΗ ΣΧΟΙΝΟΠΟΙΙΑΣ	72863	84302	0,2	15,7
54 - ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ. ΣΥΝΕΧΕΙΣ ΛΟΥΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΜΟΡΦΕΣ, ΑΠΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	59336	78715	0,2	32,7
11 - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ. ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΠΟ ΣΙΤΑΡΙ	47049	66922	0,2	42,2
06 - ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	51425	61189	0,1	19,0
59 - ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΜΠΟΤΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΑ Ή ΜΕ ΑΠΑΝΩΤΕΣ ΣΤΡΩΣΕΙΣ. ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	51139	57911	0,1	13,2
49 - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ Ή ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ	49471	57697	0,1	16,6
55 - ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	47656	53178	0,1	11,6
91 - ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΙΑ	47720	42638	0,1	-10,6
47 - ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ Ή ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΝΙΚΕΣ ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ (ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ)	40608	41705	0,1	2,7
26 - ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ, ΣΚΟΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΦΡΕΣ	26233	39464	0,1	50,4
52 - ΒΑΜΒΑΚΙ	28542	35807	0,1	25,5
81 - ΑΛΛΑ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ. ΚΕΡΑΜΟΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ	17299	26838	0,1	55,1
57 - ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	20467	24482	0,1	19,6
75 - ΝΙΚΕΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΝΙΚΕΛΙΟ	19001	22647	0,1	19,2
93 - ΟΠΛΑ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	13745	21449	0,1	56,0
66 - ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΗΛΙΟ, ΡΑΒΔΟΙ (ΜΠΑΣΤΟΥΝΙΑ), ΡΑΒΔΟΙ-ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, ΜΑΣΤΙΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ	13388	19485	0,0	45,5
65 - ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ	14541	19462	0,0	33,8

CN2, εκκατ. EUR	2021	2022	%Σ	%Δ
ΑΥΤΩΝ				
79 - ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟ	13722	19307	0,0	40,7
51 - ΜΑΛΛΙ, ΤΡΙΧΕΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Ή ΧΟΝΤΡΟΕΙΔΕΙΣ. ΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΟΝΤΡΟΤΡΙΧΕΣ	16472	19101	0,0	16,0
36 - ΠΥΡΙΤΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΠΥΡΟΤΕΧΝΙΑΣ. ΣΠΙΡΤΑ. ΠΥΡΟΦΟΡΙΚΑ ΚΡΑΜΑΤΑ. ΕΥΦΛΕΚΤΕΣ ΥΛΕΣ	11562	18145	0,0	56,9
92 - ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΥΤΩΝ	12101	14975	0,0	23,8
37 - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	13917	14664	0,0	5,4
58 - ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ. ΔΑΝΤΕΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΕΠΙΣΤΡΩΣΗΣ. ΕΙΔΗ ΤΑΙΝΙΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ. ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ	12952	14391	0,0	11,1
67 - ΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΥΠΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΤΕΡΑ Ή ΑΠΟ ΠΟΥΠΟΥΛΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΑΝΘΗ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΡΙΧΕΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	7011	11581	0,0	65,2
05 - ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	8673	11144	0,0	28,5
13 - ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	6133	8408	0,0	37,1
46 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΙΑΣ	3369	4402	0,0	30,7
43 - ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ	3480	4106	0,0	18,0
45 - ΦΕΛΛΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΦΕΛΛΟ	2635	3326	0,0	26,2
53 - ΑΛΛΕΣ ΦΥΤΙΚΕΣ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ. ΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ	1858	2214	0,0	19,2
80 - ΚΑΣΣΙΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΣΣΙΤΕΡΟ	1481	2025	0,0	36,7
99 - ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2868	1834	0,0	-36,1
78 - ΜΟΛΥΒΔΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΟΛΥΒΔΟ	867	849	0,0	-2,1
50 - ΜΕΤΑΞΙ	352	760	0,0	115,9
14 - ΠΛΕΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ	472	488	0,0	3,4
97 - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	530	439	0,0	-17,2